

గోదాగ్రంథమాల

శాస్త్రవాఙ్మయము : ప్రథమ కుసుమము

ప్రకాశకులు :

శ్రీ గోదాగ్రంథమాల

శ్రీమన్నారాయణపురము

ఉల్లిపాలెం పోస్టు, దివి తాలూకా - కృష్ణా

వరియువారు :

శ్రీమదిత్యాది శ్రీమాన్

అ. తి. కాండూరి వేంకట తాతాచార్యులు అయ్యవార్లంగారు

ప్రవాళవర్ణస్వామి కోవెంపర్తి

పెద్ద కాంచీపురం, చెంగల్పట్టా జిల్లా.

గుర్వస్తరాశ్రయణాది
దుర్జయ నిర్మాలనము

రచయిత :

శ్రీమదిత్యాది శ్రీమాన్
అ. తి. కాం. వేం. తాతాచార్యస్వామివారు
కాలాండాల్ పీఠి, పెద్దకాంచీపురము

గోదాగ్రంథమాల
శ్రీమన్నారాయణపురము.

గో దా గ్రంథమాల

శాస్త్రవాఙ్మయ ప్రథమ కుసుమము

వికారి-దక్షిణాయనము- 1959.

ప్రకాశకులు :

శ్రీ గోదాగ్రంథమాల,

శ్రీమన్నారాయణపురము,

ఉల్లిపాలెం పోస్టు - దివి తాలూకా - కృష్ణా జిల్లా.

వలయువారు :

శ్రీమదిత్యాది శ్రీమాన్

అ. తి. కాం. వేం. తాతాచార్యులు

అయ్యవార్లంగారు,

ప్రవాళపర్ణస్వామి కోవెలపర్ణ,

పెద్దకాంచీపురము, చెంగల్పట్టు జిల్లా.

మ న వి

.నేటి కాలమున సత్కర్మానుష్ఠానములు మిక్కిలి క్షీణించి పోవుచున్నవి. అందుచే జనులను భక్తిమార్గమునకు త్రిప్పు ప్రయత్నము విరివిగా చేయవలసియున్నది. భగవంతునిపై భక్తి నిలుచుటకు సద్గురువు నాశ్రయించవలెను. అట్టి ప్రయత్నమే యీ గ్రంథమున గావింపబడినది.

ఈ గ్రంథము మేము ప్రారంభించిన శాస్త్రవాఙ్మయమున ప్రథమ కుసుమముగా ప్రకాశింపజేసికొనుట కంగీకరించిన శ్రీమాన్ అ. తి. కాం. వేంకట తాతాచార్యస్వామివారికి మిగుల కృతజ్ఞులము.

ఈ గ్రంథముద్రణకు వలయు ద్రవ్యమంతయు విరాళముగ నొసగిన శ్రీమతి కాండూరి లక్ష్మీనరసమ్మగారికి మా కృతజ్ఞతలు.

ప్రకాశకులు,

గోదా గ్రంథమాల.

తొలి పలుకు

భక్తి జ్ఞాన ప్రపత్తులు సడలుచున్న ఈకాలమందు తదుద్దో
ధమునకై యటువంటి వ్యాసరాజము లెన్నేని యపసరము. సద్గురు
వన నెవరో, వారిని ఎ ట్లాశ్రయింపవలెనో మొదలగు విషయము
లను సవిస్తరముగా వ్రాసిన శ్రీమాన్ అ. తి. కాండూరి పేంకట
తాతాచార్యస్వామివారి రెంతయు నభివంధ్యులు.

భాగవత దాసుడు.

న. చ. కృష్ణమాచార్యుడు.

ఉ. వే. ప్ర. అరుణాశప్పెరుమాళ్ ఎండెరమానార్ వంశస్తులు
 శ్రీమాన్ అ తి. కాండూరి పేంకట తాతాచార్యులు ఆయ్యవార్లంగారు

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.
 శ్రీమ ద్దయాపాలనమునయే నమః
 శ్రీమ ద్రంగగురవే నమః

గుర్వంతరాశ్రయబాది దుర్గయ నిర్మూలనము

శ్లో॥ నమ స్తురంగవదన మజ్ఞానహస్తానైశ్చరం॥
 శుద్ధస్ఫటికసంకాశ మాశ్రితస్వర్పుమం హరిం॥
 శ్లో॥ శ్రీమ ద్దయాపాలమునీప్రసవ-శృంగం
 వరాశికన్యానయనానైరంగం
 విద్యాతరంగం యశసా చ తుంగం
 రంగార్య మీడే విహితార్యనంగం॥

శ్రియఃపతియును, శ్రీవైకుంఠనికేతనుడును, నిత్య
 ముక్తానుభావ్యుండును, నిరతిశయానందయుక్తుడును, సకల
 జగజ్జనోజ్జీవనైక తత్వకుండును నగు సర్వేశ్వరుం డీ కలియుండు
 పాపభూయిష్టమైన యాత్మకోటియొక్క దుఃఖపరంపరలను
 జూచి వీరల నుజ్జీవింపజేయుట కుపాయమును యోచించి-
 శ్లో॥ శేషాంశం ధామ మామకం॥ అనినట్లు స్వాంశభూతు
 లైన యనంతరులు సంబోధించి- యనాదివాసనాదూషితా
 శేషశేషమీకులగు నా ఆత్మకోటి నుజ్జీవింపజేయు మీ చేత
 నీయబడిన విభూతిద్వయమును పరిగ్రహించి ఈ భూఖండమునం
 దత్యంతశ్రేష్ఠమగు నార్యావర్తమున భగవ ద్రామాను
 జులుగ నవతరించి చేతనకోటి నుజ్జీవింపజేయుడని నియమింప,
 వారవతరించి యాత్మకోటిని దమ సంబంధముచే నుజ్జీవింప
 జేసి, తమ యనంతరమునంగూడ నా ఆత్మకోటి నుజ్జీవింప
 జేయుటకై తమ శిష్యులలో ముఖ్యులగు 74 డెబ్బది నలువు

రను పరంపరాచార్యత్వమున కభిషిక్తులనుగ జేసి రను సంగతి
యందరికిని విశదమేగదా! ఇట్టి పరిస్థితిలో కొందరు కల్యా
వేశిత రాజస తామస బుద్ధులచేధర్మాధర్మవిచక్షణాశూన్యతై
నిర్దిష్ట పరంపరాచార్యులను త్యజించి, యజ్ఞానజన భ్రామకాడం
బరములకు భ్రమసి, సన్యాసులు మొదలగువారి నాశ్రయిం
చుచున్నారు. ఆచార్యులనగ సమాశ్రయణప్రదులు, వారి
పుత్రభ్రాతృ జ్ఞాత్యాదులు సని యర్థము. అన్యుల నట్లాశ్ర
యించుటకు శాస్త్రములును, పూర్వాచార్యశ్రీసూక్తులును
సమ్మతింపవు.

శ్లో॥ య శ్శాస్త్రవిధి ముత్సృజ్య వర్తతే కామకారణః ।

న న నిద్రిమవాప్నోతి న సుఖం న పరాంగతిం ॥

ఏమనుష్యుడు శ్రుతి స్మృతి విహితంబగు నా
యాజ్ఞను విడచి స్వేచ్ఛానుగుణముగ కర్మలను జేయునో
వాడు క్రియాసిద్ధినిగాని, సుఖమునుగాని, ఉత్కృష్టమగు
గతినిగాని పొందనేరడు.

శ్లో॥ తస్మా చ్ఛాస్త్రవిధానో క్తం కర్మ కర్తు మిహార్హనీ ॥

శాస్త్రరూప శాసనముచే జెప్పబడిన కర్మచుజేయుటకే
అర్హుడవు.

శ్లో॥ యయా ధర్మ మధర్మం చ కార్యం చాకార్య మేవ చ ।

అయథావ త్రుజానాతి బుద్ధి స్సా పార్థరాజసీ ॥

ఏబుద్ధిచే ధర్మాధర్మములను, కార్యాకార్యములను
అయథార్థముగ తెలుసుకొనునో యా బుద్ధి రాజస బుద్ధి
యగును.

శ్లో॥ అధర్మం ధర్మమితి యా మన్యతే తమసామృతా

నర్వారా నివరీతాంశు బుద్ధి స్సా పార్థ కామసీ ॥

ఏబుద్ధి తమోగుణముచే నావరించబడినదై ధర్మము నధర్మమునుగాను, సర్వవిషయములను వివరీతములుగాను తెలుసుకొనుచున్నదో యా బుద్ధి తామసబుద్ధి యని గ్రహింప వలయును.

అని ఇట్లు గీతాచార్యులవారు ప్రసాదించియున్ననూ తామస, రాజస బుద్ధులగువారు శాస్త్రతాత్పర్యములను, లవ లేశమైనను, తెలుసుకొనలేక కించిద్జ్ఞులై కృత్యా కృత్యజ్ఞాన శూన్యులై, సాత్వాద్ధర్మముగు కలాచార్యుల సేవను షరిత్య జించి అధర్మముగా నితరుల నాశ్రయించి నిరయమునకు పాత్రు లగుచున్నారు. అయితే జ్ఞానహీనుడగు గురువు నాశ్ర యింపగూడదని యున్నదే యనినః

శ్లో॥ విష్ణునావాశ్రయో మూఛో యథా పారం వగచ్ఛతి ।

జ్ఞానహీనం గురుం ప్రాప్య కుతో మోక్ష మవాప్నుయత్ ॥

అనగా : చిల్లిపడవ నెక్కినవా డెట్లాడును జేరలేడో అట్లే జ్ఞానహీనుడగు గురువు నాశ్రయించినవాడు సద్గతి నొంద జాలడు-

ఆపస్తంబ ధర్మసూత్రమున :-

‘న పతిత మాచార్యం జ్ఞాతిం వా దర్శనార్థో గచ్ఛేత్ ॥’

అనగా: పతితాచార్యులను, పతితజ్ఞాతిని దర్శింపగూడ దనియున్నది. ఇంకను యిట్టివి యనేకవచనము లున్నవని చెప్ప వచ్చును; గాని యా వచనములకు పతితాచార్య త్యాగము నందే తాత్పర్యము. కాని వారి భ్రాతృదుల యాశ్రయణ,

నిష్కేధమునందుగాదు - కులాచార్య నాశ్రయించుట, శ్లో॥ పితామహం నాథమునిం విలోక్య ॥ యనునట్లు వీరి మూలపురుషులనుబట్టిగదా ! కనుక గురు త్యాగవచనములు, ప్రత్యగ్చార్యవిషయముగ పరిహరింపవలయును. ఒకవేళను ఆచార్యులు కామక్రోధాభిభూతులై భ్రాతృదుల నాశ్రయం పవలదని ఆజ్ఞాపించిననూ శాస్త్రవిరుద్ధమగుటచే మిక్కిలి పరిహాసాస్పదము. శాస్త్రావిరుద్ధవాక్యములకే ప్రామాణ్యమును జెప్పియున్నది. విరోధములచే జెప్పెడి వాక్యములను యోగ్యులైనవా రొప్పుకొనరు. శాస్త్రవిరుద్ధవాక్యములకు ప్రామాణ్యము నొప్పుకొనినచో సురాపానాదులకును ప్రామాణ్యము నొప్పుకొనవలసివచ్చును. ఇట్లుండగ జ్ఞానియగువాడు ఇతరుల శిష్యులకు సమాశ్రయణమును జేయుడు. 'స్వయం నష్టః పరాన్నాశయతి' యనునట్లుభయత్ర సరకావహమే గనుక, అట్టివారు గోచరపినద్ధవ్యాఘ్రమువలె వేషధారులై ముండుకస్వనఫణి సమాన వాక్యములచే మోసపుచ్చువారగుదురు. కనుక, కులాచార్య త్యాగము కేవల సరకావహము. కేవలవేషములు పామరభ్రామకములేగాని పురుషార్థసాధకములు గానేరవు. పూర్వాచార్య పరిత్యాగము కర్మఫండాలత్వమునకు హేతువని శ్రీరామాయణమందలి త్రిశంకువృత్తాంతమున దెలియును. అది యెట్లనినః త్రిశంకువను నొకరాజు తన కులగురువగు వసిష్ఠమహర్షిని సశరీర స్వర్గావాప్త్యర్థమై యాగమును జేయింపుమని కోరగా నది యశక్యమని వారు నుడివీరి. అంత నా త్రిశంకువు తన కులాచార్య పుత్రులవద్దకు వెళ్ళి వారి నా యజ్ఞమును చేయింపగోరగా

వారును, ఆ బ్రహ్మర్షి కాదన్నదానిని మే మెట్లు గలమని యడిగిరి. అందున కా త్రిశంకువు కుపితుడై శ్లో॥ 'అన్యోంగతిం గమిష్యామి స్వస్తి వోస్తు తపోధనాః ॥ ఓ తపోధనలారా! ఇతరుల నాశ్రయించెదను. మీకు మేలగు గాక యనెను. ఇట్టి ఘోరవాక్యమును విని ఋషిపుత్రులు కుపితులై శపించిరి. తపోధనాః యనెడి బహువచనముచే పుత్రులందరు ఆచార్యకోటి ప్రవిష్టులని యేర్పడుచున్నది.

త్రిశంకు వటుపై విశ్వామిత్రు నాశ్రయించి యజ్ఞమును జేయింపుమని కోరెను. అజ్ఞాన కతడు సమ్మతించి యజ్ఞమును చేయించినను స్వర్గావాప్తే నందున, తన తపఃప్రభావముచే స్వర్గమున కంపినను ఆట నింద్రు డా త్రిశంకువును

శ్లో॥ 'గురున్ యశ్చావ మన్యతే మాషకః'
 'అవాక్పిరాః ప్రవద్యంతే' శ్యాం విపాత్యంతే'

అనగా: గురువు సవమానము జేసినవాడును, గురుదూషకుడును, (ఇట్టివారు) తలక్రిందులుగ వై తరణియందు పడవేయబడుదురని యున్నందున

శ్లో॥ 'గురుశాపహతో మాథ వత భూమి మవాక్పిరాః'

యనగా గురుశాపహతుడవగు నీవు తలక్రిందులుగ భూమి యందు పడుమని దక్షిణపుష్కరు త్రోసివేసెను. అందు కా విశ్వామిత్రుడు కుపితుడై తన తపోబలముచే మరియొక స్వర్గమును సృజించుటకు ప్రారంభింపగ దేవతలు వచ్చి—

శ్లో॥ 'అయం రాజా మహాభాగ గురుశాప పరిక్షతః

సశరీరం దివం యాతుం నార్హత్యేవ తపోధన॥'

అనగా గురుశాపహతుడైన యీ రాజు సశరీర స్వర్గ

మున కనన్వృడని పలికిరి. కనుక కులక్రమాగతాచార్యుతిర
స్కారాదులవలన త్రిశంకువు పొందిన యచాక్షిర స్వమును,
ఋషిపుత్రులు

శ్లో॥ 'శేషః పరమ సంక్రుద్ధా శృండాంత్యం గమిష్యసి॥'

యని శపించిన ఛండాంత్యమును పొందగలరు — ఈ
విషయమునే శ్రీవచనభూషణమునందు:

'త్రిశంకువైప్రోలే కర్మచండాంత్యా ఘర్షిల్లిట్ట
యజ్ఞోపవీతం దానే వారాయ విదుం॥'

అని యత్యంత ప్రామాణికులగు పితృగోతాచార్యుల
వారు ప్రసాదింపఁచునాగు.

శ్లో॥ 'అచార్యో ద్విసంఘోక్త స్సర్వశాస్త్రార్థవేదిభిః॥

కులక్రమాగతాచార్యో వ్రత్యగ్రాఖ్య స్తపఃపరః॥'

అనగా: ఆచార్యుని కులక్రమాగతాచార్యు
లనియు, వ్రత్యగ్రాచార్యులనియు రెండు తెగలుగ నున్నా
రని శాస్త్రజ్ఞులు జెప్పెదరు.

శ్లో॥ పుంసః పరగతిజ్ఞాసే జిజ్ఞాసా జాయతే యది

కర్పూర్వదేశికాభావా ద్యస్పృమిత్వాణి రాశ్రయేత్॥

తదాపీ మన్య రయయా దీక్షే సంస్కారపూర్వకం॥

మత్త్ర వ్యాఖ్యకృ దాచార్యః వ్రత్యగ్రాఖ్య ప్స ఉచ్యతే॥

అనగా, ముం దాచార్య సమాశ్రయణమే లేనివానికీ
భక్తిని దెలిసికొనగోర్కెకలిగినచో సమిత్వాణియై యొకరి
నాశ్రయింపవలయును. అప్పు డా శిష్యునియందు వాత్సల్య
ముచే దీక్షాదుల నొనర్చిన వారిని వ్రత్యగ్రాచార్యులని చెప్పె
దరు. వీరే— శ్రు॥ 'పరీత్యులోకాన్ కర్మచితాన్ బ్రాహ్మణో

నిర్వేద మాయాత్' అనెడి స్రుతికి విషయభూతులు-
కులక్రమాగతులనగా:-

శ్లో॥ ధర్మ ద్వారా కర్మ యస్మిన్ జాతి స్తత్కుల ముచ్యతే।

తత్రవహహతఞ్చివి పదవిక్షేపణం క్రమః॥

శ్లో॥ 'అగత స్తత్వబోదాయ విభు రాచార్యమూర్తిమాన్ ।

కులక్రమాగతాచార్యం త మాచార్యవిదో విదుః'॥

ధర్మద్వారమున కర్మానుష్ఠానముగలదియే జాతి యనియును, కులమనియును చెప్పబడుచు. ప్రవాహన్యాయముచే అకులమున వర్తించుటయే క్రమశబ్దార్థము. ఆచార్యరూపమును దాల్చి తిత్వోపదేశముజేసి తరింపజేయదలచి అనగరించిన భగవంతుడే యాగతశబ్దార్థము. ఆచార్య లక్షణంబింగినపాఠి యాచార్యులను కులక్రమాగతాచార్యులై యెఱుఁగునుచుందురు.

శ్లో॥ 'ప్రత్యగ్రాఖ్య స్తథా పరః' యను శ్లో.
యథా యని ధర్మాతిదేశముచే ప్రత్యగ్రాచార్యుః
దప్రథాన్యము సూచితమాయెను.

శ్లో॥ 'కులాచార్యవ్య భజనం యే వా సుకృతినోజనా।

కుర్వన్తి పతతం భక్త్యా తే వస్త్యా స్పర్షదైవతైః॥'

అనగా యెల్లప్పుడును కులాచార్యానువర్తనపరుఁ
ఘృణ్యాత్ములు దేవతలందరకును వందనీయులని,
తన్న కులాచార్యుల మహిమను తెలియపరచుట. —

శ్లో॥ య త్కృత్వా షోడశమహాదానాని లభతే ఫలం॥

తత్ఫలం సమవాప్నోతి కులాచార్యవ్య పూజనాత్॥

అనగా షోడశమహాదానములు చేయుటచే పా

ఫలమును కులాచార్య భజనమ వలన పొందుదురని కులాచార్య పూజాఫలమును చెప్పిరి.

శ్లో॥ సంతుష్టేకు కులాచార్యే శ్రద్ధయా యస్య భక్తితః।
తేన కుష్టం జగత్పర్వం కుష్టా స్ఫుష్టా పర్వదేవతాః॥'

అనగా: శిష్యునియొక్క శ్రద్ధాభక్తులచే కులాచార్యులు సంతోషించినయెడల సర్వజగత్తును, సర్వదేవతలును సంతోషించెదరు.

శ్లో॥ సార్థత్రికోటి తీర్థేషు స్నాత్వా యత్ఫల మాప్నుయాత్।
తత్ఫలం సమవాప్నోతి కులాచార్యస్య పూజనాత్॥'

అనగా సార్థత్రికోటి తీర్థములయందు స్నానము చేసిన ఫలమును కులాచార్యపూజచే పొందెదరు అనియు నిట్లు ప్రత్యగ్గులకన్నను కులాచార్యులయొక్క ఆధిక్యతను ప్రతిపాదించిరి.

శ్లో॥ 'దైవా దేశాన్తరగతే యప్తే వా కులదేశితే।
తదీయ పుత్ర భ్రాతాదే రుపదేశోపి గృహ్యతాం॥'

అనగా కులాచార్యులు దేశాన్తర గతులైనను, పరమ పదించిననూ వారిపుత్ర భ్రాతాదులను, జ్ఞాతులను ఆశ్రయించి వారివలన నుపదేశమును జెందవలయును.

శ్లో॥ తత్పుత్రాదే రభావేకు శిష్యశ్చేత్తత్సలోచనః।
అన్యథావం సర్వజ్ఞ మాచార్యాన్తర మాశ్రయేత్॥

భక్తిని దెలిసేట్లుగాని, వారి పుత్ర భ్రాతాదులుగాని, జ్ఞాతు నాశ్రయింపవలసినయెడల తత్సప్తయగు శిష్యుడు స్వాచార్యముచే నీ ఆభిజాత్యవిశిష్టులై జ్ఞానాధికులగు నితరుల నాశ్రయింపవలెను.

శ్లో 'దైవాదీనా క్కులాచార్యే తత్ప్రతాదౌ తథాగతే।

ఉపదేశో గృహీతవ్యః పునః కులగురోర్మనోః॥

పునస్సంస్కార సంకుద్ధా స్వర్ణవ ద్గత కల్మషాః

వంశపూతా వివర్ధంతే రాజస్తే శిష్యకోటయః॥'

అనగా: ఇతరుల నాశ్రయించిన వెనుక కులాచార్యులు గాని, వారి పుత్రులు మొదలగు వారుగాని దైవాధీనముచే వచ్చినయెడల తిరుగ కులాచార్యులవలన మంత్రోపదేశ మును పొందవలయును. అట్లు చేసిన ఆ పునస్సంస్కారము వలన పరిశుద్ధులై, స్వర్ణమువలె గతకల్మషులై - వంశాభివృద్ధిని పొంది ప్రకాశింతురని చెప్పబడెను. అట్లు చేయనిచో విషరీత ఫలమును పొందుదు రనుటలో తప్పేమున్నది. మరియు,

శ్లో॥ కులక్రమాగతాచార్య సన్నిధా వస్యదేశికః।

ఆమమత్యా వినా తస్య సంపూజ్యో న కదావన॥

అనగా: కులక్రమాగతాచార్యునుమతివినాగా ప్రత్యగ్గా చార్యులను ఎప్పుడునూ పూజింపరాదని భావము. ఈ శ్లోక మునకు వ్యాఖ్యానము శ్రీవచనభూషణమీమాంసాగ్రంథము నందు 'ఆచార్యాన్తరత్తిల్ పంచసంస్కారం తుడంగియా యిరుందదాకిల్ మీశపుం పంచసంస్కారంగళైయుం కులా చార్య విడత్తిల్ ప్రార్థిత్తు వెత్తుక్కిండు తాజ్జల్ పణ్ణిన వపరా ధత్తుక్కుత్తొమణం పణ్ణిక్కిండు, శుద్ధరాయ్, అన్దపరాధ త్తొపణత్తొల్ ప్రసన్ననాన కులాచార్యనుడైయ అభిమాన విశేషత్తొల్ పరిశుద్ధమాన వంశత్తై యుడైయరాయ్. అవర్ కళ్ వృద్ధియాకిర యోగత్తైయుం దీప్తియాకిర త్తేమత్తై యుం ఉడైయవర్ గళితే' - అని వ్రాయబడియున్నది. మన

ప్రవృత్తి నివృత్తులకు శాస్త్రమే ప్రమాణమని యాస్తికాగ్రే సరులందరును జెప్పియున్నారు.

శ్లో॥ 'తస్మా చ్చాత్మం ప్రమాణం తే కార్యకార్య వ్యవస్థితౌ ।

జ్ఞాత్వా శాస్త్రవిధానోక్తం కర్మ కర్తు మిహార్హ సి ॥

అనగా నీవు చేయు కార్యకార్యములకు శాస్త్రమే ప్రమాణముగనుక శాస్త్రమందు జెప్పబడిన విధానమును దెలిసికొని యాచరింపుమని భావము. మరియును సర్వేశ్వరుడు బ్రహ్మనుగురించి-

శ్లో॥ బహునాత్ర కి ముక్తేన బ్రహ్మన్ సంక్షేపతః శృణు ।

నవేదై ర్నాగమై శ్చాత్రై ర్న పురాణై స్సువిత్తరైః

న యజ్ఞై ర్న తపోభిర్వా న తీర్తై ర్వ్రతకోటిభిః

నాన్యై రుపానై ర్వివిధైః మన్తైశ్చ పురస్సరైః

కులక్రమాగతాచార్య తిరస్కారజ పాతకాత్

మువ్యతే మమకో మూఢ స్పర్వదుర్గతి భాజనః॥

ఓ బ్రహ్మ! సుక్షేపముగ జెప్పుచున్నాను; విచుము. వేదాభ్యాసముచేతను, అగమాభ్యాసముచేతను, శాస్త్రాభ్యాసముచేతను, పురాణాది శతనముచేతను, యజ్ఞములచేతను, తపస్సుచేతను, తీర్థయాత్రలచేతను, కోటివ్రతములచేతను, మంత్రోపధ పురస్సరములగు ఇతరోపాయములచేతను కులక్రమాగతాచార్యతిరస్కారముచే కలిగెడి పాతకము వలన విముక్తుడు కానేరడు. (కింతు) అట్టి మూఢుడు సర్వదుర్గతులకు పాత్రుడు కాగలడని యర్థము. మరియు,

శ్లో॥ దృషే కులగురౌ తస్మిన్ త్రాతా వైవాస్య కశ్చనః

నర్వదేవేష దృషేష త్రాతాసౌ కులదేశికః॥

సర్వులు కోపించినను కులాచార్యులు రక్షకులు కాగ

లరు. కులక్రమాచార్యులు కోపగించిన నెవరును రక్షింప జాలరు- యని యర్థము.

శ్లో॥ 'తస్మా త్పర్వాత్మనా బ్రహ్మన్ కులాచార్యం వ్రహ్మజయేత్,
కర్మణా మనసా వాచా విరోష శ్చ ద్ధి మాప్నుయాత్॥'

కనుక సర్వప్రకారములచేతను కులాచార్యులనే పూజింపవలయును. అట్టివాడు త్రికరణములచేతను నిర్దోషియై శుద్ధిని పొందగలడు. అని అర్థము. తిరుప్పావున 'కర్తృకురవై' యనుపాశురమున మువ్వాయీరప్పడి చిన్నఅరుంబదమున:

“ఆచార్య సంతానప్రసూతర్గళే నమక్కు పూజ్యర్;
అవర్గళడియాక భగవ త్సమాశ్రయణం షణ్ణకైయే
స్వరూపం” అని ప్రసాదించినారు. శ్రీచననభూషణమున.
'భగవ దపచారా పేక్షయా భాగవతాపచారముం, తద
పేక్షయా తదభక్తాపచారం, తదపేక్షయా ఆచార్యాపచారం,
తదపేక్షయా తదభక్తాపచారముం ఒన్టు కొన్టు విషయగౌరవత్తాలే వ్యాఘ్రు గో బ్రాహ్మణ హింసాదిగళుక్కు
క్రౌర్యతారతమ్యం శొల్లుకిణాప్పాలే అతిక్రూరం' అనిచెప్పియున్నది. మరియు

శ్లో॥ 'గురుంశ్చ యేవమన్యంతే వాక్కురై వ్రక్షయన్తి యే।
నర్వే తే వరకే ఘోరే పాత్యంతే పాపకర్మణః॥'

అనగా- ఆచార్యులను అవమానము జేయువారు, క్రూరవాక్యములచే బెదిరించువారు ఘోరమగు సరకమున పడవేయబడుదురని చెప్పబడియున్నది — 'గురుక్షా' అని బహువచనమువలన ఆచార్య కులస్థులందరికి గ్రహణమే.

శ్లో॥ లోకే కులగురోరాజ్ఞాం వినా యోఽన్యం గురుం వ్రజేత్ ।
సయాతి నరకం కర్మఫండాతస్య నిరంతరం॥'

అనగా లోకమునందు కుల గురువుల యాజ్ఞ లేనిది
యితరుల నాశ్రయించినయెడలను అట్టివా డన్ని విధములను
యెల్లప్పుడును కర్మఫండాలు డగునని దీని భావము.

శ్లో॥ అభాన్యత్ర గురు ర్గచ్ఛే త్రత్సుతాదిక మాప్నుయాత్ ।
తస్మిన్నపి గతేఽన్యత్ర తద్బంధా నయ మాప్నుయాత్॥

అనగా, ఆచార్యులు దేశాంతరగతులైనయెడల వారి
పుత్రులు మొదలుగా గలవారిని, వారును లేనియెడల వారి
బంధువులను ఆశ్రయించవలయుననియు,

శ్లో॥ అసత్సుతేషు విద్వాంసం జ్ఞానినా సమదర్శినం ।
అన్యం కంచి ద్గురుం గచ్ఛే ద్విసితో భక్తిమాఙ్గుచిః॥

అనగా వారిబంధువులును లేనియెడల విద్వాంసుడును
జ్ఞానియును సమదర్శియును అగు వేరొక గురువును, వినయ
మును భక్తియును శిశుత్వము గలవాడై యాశ్రయించ
వలయుననియు వివరింపబడియున్నది. ఇట్లున్నందువలనను
సన్యాసులు మొదలగువారిని ఆశ్రయించునట్లు చెప్పనందు
నను, యితరాశ్రయణ మశాస్త్రీయ మని వేరుగా జెప్పనక్కర
లేదుగదా. మరియు,

శ్లో॥ ఆచార్యం కలశోదైస్తు నరయే దభిషేచితం ।
తద్యంశసంభవం వాపి పారవర్యక్రమాగతం ॥
అన్యథా సకలం కర్మ యథా భూద్రకృతం భవేత్ ॥

కలశోదతిములచే నట్టాభిషేక్తులగు వారినిగాని, వారి
వంశస్థులైయుండి పరంపరాప్రాప్తమైన యాచార్యత్వముగల

వారినిగాని యాచార్యులుగా వరించి వారివలననే పంచసంస్తా
రాదులను లభించవలయును. ఇట్లుగాక ఇతరుల నాశ్రయించిన
శూద్రకృతముగు కర్మపంటిది యగును.

శ్రీమద్రామాయణమున :-

శ్లో॥ ఋషిపుత్రాస్తు తచ్చృత్వా వాక్యం హిరాభినంహితం ।

శేషః పరమపంకృష్టా శృంభాంతస్త్వం గమిష్యసి ॥

అనగా త్రిశంకువుచే పలుకబడిన గుర్వస్తరాశ్రయణ
రూప ఘోరవాక్యమును ఋషిపుత్రులు విని మిక్కిలి క్రోధ
యుక్తులై నీవు శండాలత్వమును పొందగలవని శపించిరి.
'అన్యాయం గతిం గమిష్యామి' యనెడివాక్యమే శండాలత్వము
నకు హేతువైన నిక ఆశ్రయణ మెంతపాతక హేతువగునో
యోచింపదగును.

శ్లో॥ అన్యత్ర శ్రుణుయా దేయ మనుజ్ఞాప్యైవ గచ్ఛతి॥

ఆచార్యులనుజ్ఞయిచ్చి వెళ్ళినచో ఇతరత్ర గ్రంథ
ముల నధికరింపదగును. అనుమతివినా యితరత్ర గ్రంథాది
కమును అధికరించగూడదని దీని తాత్పర్యము.

ఉత్తరరామాయణే పంచదశాధ్యాయే :-

శ్లో॥ మాతరం పితరం యోహి ఆచార్యం చావమన్యతే ।

స వశ్యతి వలం తస్య ప్రేతరాజపశంగతః॥

స వశ్చాత్మవ్యతే మూఢో మృతో గత్వాత్మనోగతిం॥

ఆచార్యులను, తల్లిని, తండ్రిని అవమానమును చేయు
వాడు యమవశమును పొంది దానియొక్క ఫలమును చూడ
గలడు, తరువాత వాడు మృతుడై తనయొక్క కర్మగతిని
పొంది తపించును. అని చెప్పియున్నది.

ఉపదేశ రత్నమాల యను గ్రంథమున-

పా॥ జ్ఞాన మనుట్టాన మివై నన్తా)కవే యుడై యనాన
యను పాశురమున- ఆన, కులక్రమాగతనాన- కురువై-ఆచ
ర్యవై అనియు. [తన్ గురువిన్ తాళిడై గళ్] అనుచోట
[తన్నుడై య, కులక్రమాగతనాన గురువినుడై య-అనియున
అర్థమని శ్రీ పెరుంబూదూర్ ఎంబార్ జీయర్ స్వామి యా;
తించినట్లు పెద్దలవలన వినుచున్నాము. శ్రీ వచనభూషణ
వ్యాఖ్యా సమానార్థక మగుటంబట్టియును, ఏకకర్తృకత
మగుటంబట్టియును, పూర్వోక్త వచన బలములంబట్టియును
యీ అర్థమే ఉపపన్నమని యనియెదరు-ఇందుకు విపరీతమగు
ప్రవృత్తులకగు ఫలమును జెప్పచున్నారు—

భీష్ములనుగూర్చి ధర్మరాజుగారి ప్రశ్న. ఆనుశాసనిక
పర్వమున 82 వ అధ్యాయమున-

శ్లో॥ 'మాతా పితౄన్ గుహంతైవ యేఽవమన్యంతిమోహితాః।

తేషాం గతిం మహాబాహో శ్రోతు మిచ్ఛామి తత్సతః॥'

అని. దీనికి భీష్ముని సమాధానము:

శ్లో॥ "మాతా పితౄ గుహాణాం చ యే నతిష్ఠంతి శాపనే।

క్రిమి కీట పిపీలేష జాయన్తే స్థావరేషుచ॥

దుర్గభో హి పునస్తేషాం మానుష్యే పునరుద్భవః॥

అని. అనగా తల్లిదండ్రుల యొక్కయు, గురువుల
యొక్కయు, అవమానమును చేసి యెట్టిగతులను పొందు
దురో ఆ గతిని వినదలచినాను, దానిని చెప్పమనికోరగ -
వారియొక్క ఆజ్ఞోల్లంఘనాదులచే, క్రిమి కీట పిపీలికాదుల
యందును, స్థావరాదులయందును జనించెదరు. అట్టివారికి

తిరుగ మనుష్య జన్మమే దుర్లభము. అని యుధిష్ఠిరులకు భీష్ములవారు సమాధానమును జెప్పిరి— యాజ్ఞవల్క్యః :-

శ్లో॥ గురుణా మవ్యధిక్షేపః వేదవిందా మహృ ద్వధః।

బ్రహ్మహత్యా సమం జ్ఞేయ మధీతస్య వినాశవం॥

గురునిండ, వేదనిండ, స్నేహితుని వధయు, చదివిన వేదమును మరచుట, యివియన్నియు బ్రహ్మహత్యా సమ పాతకములు. పూర్వోక్త విధి ననుష్ఠింపక, యవిహితా నుష్ఠానము జేసిన గలుగు ఫలమును జెప్పబడి యున్నది.

శ్లో॥ విహిత స్యాననుష్ఠానాన్నిందితస్య చ నేవనాత్।

అనిగ్రహోచ్ఛేంద్రియాణాం సరః పతన మృచ్ఛతి॥

విహితము ననుష్ఠింపక, అవిహితమును అనుష్ఠించుటచేతను, యింద్రియ నిగ్రహము లేనందువలనను నరుడు పడిపోగలడని ధర్మశాస్త్రము.

శ్లో॥ గురుం హంకృత్య ధిక్కృత్య విప్రం నిర్జిత్య వాదతః।

స్మృశానే జాయతే వృక్షః కంక గృద్ధోపసేవితః॥

ఆచార్యులను బెదరించిననూ, నీవని అధిష్ఠేపించిననూ స్మృతానమున శవభక్షక పక్షి విశేషములు వసియెడి వృక్షమై జనించును.

శ్లో॥ నాయతోపి వికృతిం యాతి గురోః ప్రచ్యుతస్య దుష్పద్యైః।

కమలం జలా దపేతం శోషయతి రవి ర్హతోషయతి॥

కులక్రమాగతాచార్యత్యాగపూర్వకేతరాశ్రయణముచే - వాత్సల్య - స్వామిత్వ - సౌశీల్య - సౌలభ్య - జ్ఞాన శక్తి - ప్రాప్తిపూర్వ్యాది గుణవిశిష్టంజ్ఞానను నారాయ

ఋండు, జలమునుండి యెత్తివేసిన పద్మమును - పద్మబాం
వుండెడబెట్టునట్లు రక్షింపజాలదు. మరియును అట్టివారిని దు
తుల నొందించును. అని యిట్లు అశ్వయవ్యతిరేకాదుల
గుర్వంతరాశ్రయణముయొక్క దోషమును స్వాచార్యకుటుం
స్థుల నాశ్రయించుటచే గలిగెడి యుత్తమఫలమును స్పష్ట
ముగ ప్రతిపాదించనాయెను-జ్ఞానుల నాశ్రయించుట ఉత్త
రకహేతువని తలంచినచో నొకరికన్ననొకరు జ్ఞానులు లభిం
నపుడెల్ల సమాశ్రయణమును అగుచునే ఉండవలసివచ్చును
గనుక అనవస్థ - ఇందుకు శాస్త్రమును గానరాదు. సకృత్
పత్తికే విరోధము—ఇది కేవలమును అహంకారగర్భము
కనుక సరకాపహము.

ఎంతవారినైనను అవిద్యాకర్మవాసనాదుచులాకర్షింపఁ
మానవు. తమదోషములను తెలుసుకొనక యితరుల దోషము
నెంచువారి కేదోయొకదోష మెట్టివారియందైనను ఎంచుట
కవకాశ మేర్పడకుండ నుండదు.

అట్లు పాతకాదులు కనుపించినయెడల వారిని త్యజించి
వచ్చునేగాని వారి భ్రాతృపుత్రాదుల నాశ్రయించి యుజ్జీవిం
చగూడదా ?

శ్లో॥ తపీయ బ్రాహ్మ పుత్రాదే దుపదేశోపి గృహ్యతాం ।

అనిగదా యున్నది. ఆచార్యులు దురనుష్ఠాన రహి
తులైయున్న జాలదా ? ఆచార్యత్వమున కర్హుడు గృహస్థుడే
కాని సన్యాసి కానేరడు —

భారతము ఆదిపర్వమున :-

శ్లో॥ అస్య కావ్యస్య కవయో నసమర్థా విశేషచే ।

విశేషేణ గృహస్థస్య శేషా త్రయ ఇవాశ్రమాః ॥

ఇతరాశ్రమములు మూడును గృహస్థాశ్రమము నెట్లతిక్రమించలేవో, అట్లే ఈ భారతాఖ్య కావ్యము నితరకవులతిక్రమించలేరు — అని గృహస్థాశ్రమ శ్రేష్ఠతను జెప్పిరి.

శ్లో॥ సర్వేషామపి వై తేషాం వేద స్మృతివిధానతః ।

గృహస్థ ఉచ్యతే శ్రేష్ఠ స్స త్రి నేతా వృథద్రీపి॥

మూడాశ్రమములయందు దుండువారిని భరించుటచే గృహస్థుడే శ్రేష్ఠుడు. అట్లు వేదమునను స్మృతియందును విధింపబడియున్నది.

శ్లో॥ యస్మా త్ప్రయో ప్యాశ్రమిణో జ్ఞానే నాస్మేన చాస్వహం ।

యథా నదీనదాస్సర్వే సాగరేయాన్తి సఃస్థితిం ।

తదైవాశ్రమిణ స్సర్వే గృహస్థే యన్తి సంస్థితిం ॥

ఇట్లు మన స్మృతియందు సర్వాశ్రమములును గృహస్థాశ్రమమునే యాశ్రయించుకొని యుండవలసినందున గృహస్థుడే శ్రేష్ఠుడని చెప్పియున్నందున యత్యాశ్రమము ఆధిక్యము నిర్మూలించితిమైనది. మరియు,

శ్లో॥ యథా వాయు సమాశ్రిత్య వర్తంతే సర్వజన్తవః ।

తథా గృహస్థ మాశ్రిత్య వర్తంతే సర్వ ఆశ్రమాః ॥

గృహస్థేనైవ దార్యనే తస్మాచ్ఛ్రేష్ఠో గృహాశ్రమి ॥

అసగా వాయువు నాశ్రయించి యన్నిజంతువులును ఎట్లు జీవించుచున్నవో యట్లే యన్నియాశ్రమములవారును గృహస్థుని నాశ్రయించి జీవించుచున్నారు. గనుక గృహస్థుడే శ్రేష్ఠుండని భావము, ఇట్లుండగా నిందులకు విపరీతముగ

దలచుట, “బుద్ధి స్సా పార్థ తామసీ” తామసబుద్ధి యనితలం
చవలయును.

శ్లో॥ కాషాయ దండమాత్రేణ యతిః పూజ్యో నసంశయః ।

యని వారునూ పూజ్యులేయైనను

శ్లో॥ సహస్రంతు ఏత్యాన్ మాతా గౌరవేణాతిరిచ్యతే ॥

అని యున్నంతమాత్రమున ‘న స్త్రీ శూద్రా వేద
మధీయాతాం’ అనియు

శ్లో॥ స్త్రీ శూద్ర ద్విజ బిన్నానాం త్రయీ న శ్రుతిగోచరా॥

యనియు నిషేధించి యున్న వేదోపదేశ బ్రహ్మోప
దేశముల కెట్లు తల్లికధికారముండదో యట్లే కేవల కర్మ
వశ్యులగు సన్యాసులకు సమాశ్రయణాద్యధికారము లుండ
నేరవు — అది గృహస్థునికే. ఎట్లనిన:

పరాహే:- శ్లో॥ యదీచ్ఛే దృగవత్కర్మ వేదయా భవతావ్రయే।

పూర్వోక్తాచార సంపన్నం యవానం గృహమేధినం ॥

అని యుపక్రమించి - శ్లో॥ ‘ఏవమాది గుణోపేక, మాచార్యం వరయే ద్విజం॥’

అని ముగించియున్నది ఇందు సకలగుణ సంపన్ను
డగు గృహస్థుని ఆచార్యునిగ వరించి యజ్ఞీవించదగునని
చెప్పియున్నది —

శ్లో॥ తస్మా త్సర్వప్రయత్నేన గృహస్తం బ్రహ్మవిత్తమం ।

ఆచార్యం కలశోదైస్తు వరయే రభిషేచితం ॥

అందువలన సర్వభా ప్రయత్నముజేసి గృహస్థుడును,
బ్రహ్మజ్ఞానియును, ఆచార్యత్వపట్టాభిషిక్తుండును అగువానినే
ఆశ్రయించవలయును. ఈ పట్టాభిషేకమనునది ముందు జెప్ప

బడిన 74 గు రాచార్యపీఠస్థులకే యేర్పడియున్నది

వాసిష్ఠసంహితాయందు :

శ్లో॥ 'అచార్యం సత్కురే జాతం శ్రుతి స్మృతి విశారదః
గృహస్థం సుగుణోపేతం జితేంద్రియ మనాకులం ॥

సత్కుల ప్రసూతి, శ్రుతి స్మృతి వైశారద్యము, శాస్త్రస్థ్యము, జితేంద్రియత్వము ఇత్యాదు లాచార్యత్వమున కావశ్యకములని చెప్పబడియున్నది. మరియొక స్మృతియందు:

శ్లో॥ 'హితోపదేశ మభ్యేత్య గృహస్థం దేశికోత్తమం ।

సంప్రార్థ్య పంచసంస్కారాన్ సుహుతేగ్నో యథావిధి ॥

తప్తాభ్యాం శంఖ చక్రాభ్యా మంకనం ప్రాప్య కుద్దహీః ।

అధీత్య మంత్ర మంత్రార్థాన్ సద్గతిం సమవాప్నుయాత్ ।

తస్మా త్తు సుహుతే వహ్నో గృహస్థో దేశికోత్తమః ॥

తప్తాభ్యాం శంఖ చక్రాభ్యా మంకయిత్వా సమాహితః

హితోపదేశపూర్వంతు శిష్య మధ్యావయే నృపం ॥'

అనగా, శిష్యుడు దేశికోత్తముడగు గృహస్థునివద్దకు వెళ్ళి పంచసంస్కారములను ప్రార్థించి యథావిధిగ హోమము చేయబడిన యగ్నియందు తప్తముచేయబడిన శంఖ చక్రములచే అంకినమును లభించి మంత్ర మంత్రార్థములను అధ్యయనమునుజేసి సద్గతిని జెందవలయునని భావము. కనుక ఆచార్యుడగు గృహస్థుడు హోమాగ్నియందు తప్తముచేసి శంఖ చక్రములచే అంకినమునుజేసి మంత్ర మంత్రార్థములను ప్రసాదించవలయునని యున్నది. ఇచ్చట గృహస్థుడని యున్నది. ఇట్లు పరాశరస్మృత్యుత్తరఖండమున జెప్పబడి యున్నది.

దేవలుండు :-

శ్లో॥ వక్తానం చ గృహస్థాయ తాబాలం బ్రహ్మచారిదే ।

యతయే కాంచనం దత్వా తద్దాతా నరకం వ్రజేత్ ॥

గృహస్థునకు పక్వాన్నమును, బ్రహ్మచారికి తామ్బూలమును, యతికి సువర్ణము నిచ్చినవాడు నరకమునొందును. యమస్మృతియందును :-

శ్లో॥ సువర్ణం రజతం తామ్రం యతిభ్యో య త్ప్రియచ్ఛ్రుతే ।

న త త్ఫల మవాప్నోతి తత్రైవ పరివర్తతే ॥

స్వర్ణము, వెండి, రాగి యను వాని భిక్షువుల కిచ్చిన దానఫలంబు లేక యచ్చటనే తిరుగుచుండును. కనుక భిక్షుకునకు ద్రవ్యమియదగదని చెప్పియున్నది.

వృద్ధజాతాలి :-

శ్లో॥ యస్తు దానవరో ఖిప్త శ్చష్టాదీనాం చ సంగ్రహీ ।

ఉభా తౌ మందబుద్ధిత్వాత్ పూతీవరక పాఠనౌ ॥

శంఖలిఖితుడు :-

శ్లో॥ సువర్ణం రజతం తామ్రం తైజసం యచ్చ కింవస ।

స్పృష్టా పరివ్రాట్ కూద్ర స్యాత్ సవాసా జల మావీశేత్ ॥

దానపరుడగు యతియును, శిష్యుని గ్రహియగు యతియును మందబుద్ధిగల వీరిమధ్యకు, నరకమున బడుదురు. సువర్ణమును, రజతమును, తామ్రమును, యింక నే తైజసద్రవ్యమునైనను స్పృశించిన యతి కూడుడు కాగలడు. కనుక కట్టువస్త్రములతో స్నానమును జేయవలయును.

వ్యాస స్మృతీయందు :-

శ్లో॥ పారివ్రాజ్యం గృహీత్వా తు య స్వదర్శే నతిష్ఠతి।

శ్వపాదేనాఙ్గయిత్యా తం రాజా రాష్ట్రా ద్వివాసయేత్ ॥

అనగా సన్యసించి తన ధర్మమున నుండనిచో వానికి రాజ కుక్కపాద చిహ్నముగల ముద్రవేయించి రాజ్యము నుండి వెడలగొట్టవలయుననియు, శ్లో॥ నగరస్తు నగస్తవ్యం। అనగా యతి యగువాడు నగరమునందు ప్రవేశించదగదని యును జెప్పియున్నది

ఈ కాలమున సన్యాసులు ధనార్జననిమిత్తము సర్వత్ర వెళ్లి ధనము నార్జించి జామాత్రాదులకు వినియోగించుటయు, వారిని వెంబడిపెట్టుకొని వెళ్ళుటయును ప్రత్యక్షముగ జూచుచుండియు, వారి నాశ్రయించుటయును విధిచోదితులగు స్వాచార్యులను త్యజించుటయును యింతకన్నను పాతక మేమియు న్నది. కలియందు దోషసంభవమునుబట్టి చతుర్థాశ్రమ నిషేధ మేర్పడియున్నది.

శ్లో॥ అశ్వాశంభం గివాశంభం సన్యాసం పరిచైత్యకం ।

దేవరావు నుతోత్పత్తిం కరా పంచ వివర్ణయేత్ ॥

అన్యత్ర :-

శ్లో॥ 'కతా న చ కమండలం' అనియు

సముద్రయాత్రా స్వీకారః కమండలు విధారణం ।

ఇమాన్ ధర్మాన్ కలియగే వర్జ్యా నాహ ర్మనీషిణః ॥

అనియు నిషేధించిరి. సన్యాసమునకు కలియందు వ్యాసులవా రొక వ్యవస్థనుజేసియున్నారు.

క్లో॥ చత్వార్యబ్ది నహస్రాణి చత్వార్యబ్దికథానిచ ।

కలౌ యదా గమిష్యన్తి తదా త్రేతా పరిగ్రహః ॥

సన్యాసశ్చ నకర్తవో బ్రాహ్మణేష విజానతా॥

అనగా కలియుగమున (4400) సంవత్సరములవరకు సన్యాసాశ్రమమును పరిగ్రహించవచ్చునని యిందు విషయమై విశేష విధిగ జెప్పియున్నారు. అటుపై నిషేధించి యున్నది-గనుక సన్యాసమే అశాస్త్రీయము. రామానుజులవారు యిట్టి కలి నిషేధములనుబట్టి సన్యాసిని, పరంపరాచార్యులనుగ నియమించలేదు. ఎంబారుల నాచార్యపురుషులలో పరిగణించినను ఆ స్థానమునందు పరంపరగ సన్యాసులు గానరారు. అరుణాశ ప్పెరుమాళెంబెరుమానాదులను మతాధిపతులనుగ నేర్పరచినను వారే దానినుత్పన్నమును జేసినందున వారిపూర్వాశ్రమ పుత్రులు, 'ఎచ్చాన్' అనువారు తండ్రిగ రినే యాశ్రయించుటచే వారొక్కరే గృహస్థులైన యాచార్యపురుషులైరి. తక్కిన పుత్రులు స్మార్తులుగ నుండుటంబట్టి, యజ్ఞమూర్తి వారనే నామముతో నిప్పటికిని అద్వైతులుగనే యున్నారు. వారును భారద్వాజగోత్రులే. గనుక సన్యాసిపరంపర ఆచార్య పురుషులుగ నిర్దేశింపబడియుండలేదు. మరియు కలిలో సన్యాసి కాశ్రమభంశము సులభము. ప్రాయశ్చిత్తమును గానరాదు. బ్రహ్మసూత్రమున: 'బహిష్తాభయథాపి స్మృతే రాచారాచ్ఛ'.
 సన్యాసికి - ఉపపాతకముగాని, మహాపాతకముగాని సంభవించినచో భహిష్కరించదగునని చెప్పియున్నది. మరియు,

శ్లో॥ అరుఢో నైష్ఠికం ధర్మం యస్తు ప్రచ్యువతే ద్విజః ।

ప్రాదుశ్చిత్తం వవశ్యామి యేన కుద్యే త్స ఆత్మహా ॥

అనగా : నైష్ఠికధర్మము ననగా సన్యాసమును ఆరో
హించినవాడై ఆ యాశ్రమధర్మమునుండి భ్రష్టుడైనచో
వా డాత్మహత్యజేసికొనినవాడుగనుకనే వానికి శుద్ధికర ప్రాయ
శ్చిత్తమును జూడలేదని తాత్పర్యము. ఇట్లు స్మృతిచెప్పి
యున్నందున రామానుజులవారు తమ పరంపరను మతపరం
పరగ నేర్పరుపక గృహస్థ పరంపరారూపముగ నేర్పరచినారు.
జ్ఞానార్ణవమున :

శ్లో॥ వర్ణాశ్రమ పరిభ్రష్టా ఆశ్రమేభ్యః పరిచ్యుతాః ।

భిన్న దేశే ప్రవద్యంతే ప్రేతీభూతా యమక్షయే ॥

క్షుత్తిపాసాభివృత్తాస్తే దహ్యమానా స్వకర్మభిః ।

స్వాని కర్మాణి శోచంతే ప్రేతీభూతా యమక్షయే ॥

అన్యత్ర చ :

శ్లో॥ వర్ణాశ్రమ విరుద్ధం కర్మకుర్వంతి నరాః ।

కర్మణా మనసా వాచా నిరయేషు పతంతి తే ॥

వర్ణాశ్రమ పరిభ్రష్టులును, స్వాశ్రమ ధర్మములనుండి
జారిపోయినవారును యమలోకమునందు ప్రేతీభూతులై భిన్న
దేశములనుబొంది స్వకృతకర్మలచే దహింపబడుచూ క్షుత్తి
పాసలచే తపింపబడుచు, తీవ్రచేదలనుపొంది స్వకృత కర్మలను
గూర్చి దుఃఖించుచు నుందురనియును, ఏ మనుష్యులు వర్ణా
శ్రమ విరుద్ధకర్మలను మనోవాక్కాయములచేతను జేసెదరో
వారందరును నరకములయందు పడుదురనియు నున్నది. సన్యా
సులకుమాత్ర మింద్రుడు శిక్షకుడని చెప్పియున్నది.

శ్రు|| 'ఇంద్రో యతీన్ సాలావృకేభ్యః ప్రాయచ్ఛత్' అనగా, దోషులగు యతులను ఇంద్రుడు సాలావృకములకు, అనగా కుక్కలకు పడవేయునని చెప్పియున్నది. గృహస్థులకు దోషములు సంభవించినను ప్రాయశ్చిత్తానోద్యములు— 'అబ్భక్షో వాయుభక్షః' — అని సర్వభోగములు త్యజించి, 'అంగుష్ఠాగ నివీడితాం||' అని యూర్ధ్వబాహువులై వేలతర బడి సంవత్సరములు తపస్సుచేయు విశ్వామిత్ర ప్రభృతులే, విషయప్రపణులై తపోభ్రష్టులైరి. ఇంద్రియ గ్రామమును జయించుట యెట్టివారికిని సాధ్యపడదు.

శ్లో|| బలవాన్ద్రియగ్రామో విద్వాంస మపి కర్షతి||

అనగా, యెట్టి విద్వాంసునినైనను యింద్రియములు విషయప్రపణునిగ జేయును. దీనిని జడభరత, సాభర్యాదుల యందు జూడగలరు. ఇట్లుండ సర్వభోగములును కలిగియున్న యతుల కేమి చెప్పెదము—ఇవియున్నియు యోచించి రామానుజులవారు సన్యాసి పరంపర నేర్పిరుపలేదు. రామానుజుల వారు సమాశ్రయణమును జేసినారని యనెదరు. అయితే వారిందునకే యుపమానమా? అన్నింటికీనా? యనెడి యంశమును యోచించవలసియున్నది.

శాస్త్రవిధులు కర్మవశ్యులై జనించువారికే గాని, అకర్మవశ్యులగు, నిత్యసూర్యవతారములకు గానేరవు. వారసంకుచిత జ్ఞానులు. శ్లో|| 'అయోనిజా యోనిజాశ్చ దేవాజ్ఞా పరిపాలకాః' అనియు, శ్లో|| 'కలౌ కశ్చిద్భవిష్యతి' యనియు, ఇత్యాద్యనేకకథనములు వా రవతార పురుషులని ప్రతి

పాదించి యున్నవి. శ్లో॥ మూక మోక్ష ప్రదాయకః ॥
శ్లో॥ గోపికా మోక్షదాయకః ॥ యనియు- శేషాంశం ధామ
మామకం॥ యనియు, తిర్యగాదులకును మోక్ష ప్రదులును;
సాక్షాత్సర్వేశ్వరునకే ఆయాచార్యత్వపదమును బొందిన
వారైన (శంఖచక్రప్రదాయకః) అనెడి నామమును ధరించిన
వారును- యిట్టివారిని, కర్మవశులై జవించెడి మన సన్యాసుల
కుపమానముగ నెంచుట యెందులకో తెలియలేదు. వారి
కార్యములు వీరుచేయుదురా? వా రెట్లు వర్తించినను కృష్ణ
చరితమే

శ్లో॥ అనుష్ఠితం తు యదైతేః ఋషిభి ర్య దనుష్ఠితం ।

నానుష్ఠేయం మనుష్యైస్తు ఉక్తం కర్మ సమావరేత్ ॥

అనగా దేవతలును, ఋషులును అనుష్ఠించెడి వాటిని
మనుష్యులు అనుష్ఠించదగరు. వారు చెప్పెడి వానినే అనుష్ఠిం
చవలయునని భావము. శ్లో॥ ‘తేజీయసాం నదోషాయ వహ్నే
స్సర్వభుజో యథా’॥ అనియు - ‘తేజోవిశేషాణాం ప్రత్య
వాయో నవిద్యతే’ అనియు, పెద్దఅగ్నియందు చిన్నపురుగు
పడుటవంటివి వారియొక్క వ్యాపారములు; మన వ్యాపారములు
చిన్నదీపమున పెద్దపురుగు పడుటవంటివి; వారియొక్క జ్ఞానాగ్ని
సర్వకర్మములను భస్మముచేయును; అని భగవద్వాక్యము.
కాచినసీసమును త్రాగి శుక్రాచార్యులే జీర్ణముచేసుకొనగా,
అసంకుచిత జ్ఞానయొక్క ప్రభావమేమిచెప్పగలము. శుక్రా
చార్యులు కాచినసీసమును ద్రాగెను, కల్లునుద్రాగెను. మనము
కల్లు త్రాగగలముగాని, కాచిన సీసమును త్రాగగలమా? కనుక
అట్టివారి యుపమానము మన కెట్లన్వయించును. కనుక

రామానుజుల వారికి- 'ప్రపిత వివత్తీర్థాంభః' అనిగదా తిరునామము. అట్టివి వారికి ప్రత్యవాయజనకములు గానేరవు. మన సన్యాసుల కట్టి సామర్థ్యమున్నచో అన్నియును అనుష్ఠింపతగును. కలియందు పుణ్యబలము నశించి పాపబలము అధికముగ నుండుటంబట్టి కలివర్జ్యములయందు సన్యాసమును చేర్చబడి యున్నది. పామరభ్రామకమగు, జగద్గురువులని కింపదని యొకటియున్నది. అయితే, అనేకమతస్థులు, అనేకమతస్థులు, అనేకాచార్యపురుషులు, యిత్యాద్యనెకావాచరభేదము లేర్పడియున్న యీ స్వల్పఖండమునకే యనన్వితము. అయితే,

శ్లో॥ గతాను గతికో లోకో నలోకః పారమార్థికః ।

న్యతై నైకతతిజ్ఞైస్తు నష్టం మే తామతాజనం॥

అనునట్లు, గతానుగతికమేతప్ప పారమార్థికత యెచ్చటను గానరాదు. అర్థనిబంధనముగల సన్యాసమేగాని వైరాగ్యనిబంధనముగ గాజాలదు. ఆశ్రమము లాడంబరములు. జనాకర్షణకొరకై యేర్పడియున్నవేగాని పరమార్థమున కేర్పడలేదు. ఇందుల కొక పురావృత్తమును పెద్దలు ప్రసాదించి యున్నారు.

పూర్వమున శ్రీరంగరాజభట్టరు పెద్దపరిధవముతో శిష్యయాత్రకు బైలుదేరివెళ్ళిరి. మార్గమధ్యమున సింహాచలమును జేత్రమునకు వేంచేసిరి. అచ్చట పర్వతముక్రింద పరిధవమునుంచి ప్రచ్ఛన్నముగ తాముమాత్రము కొండమీదకు పెరుమాళ్ళసేవకై వేంచేసిరి. మార్గమధ్యమున గనుపించిన స్వాములకెల్ల దండమును సమర్పించుచు వెళ్ళిరి. వారు

మీ రెవరనిగాని, మీ దేయారనిగాని . యొక్కరైనను అడిగి యుండలేదు. అటుపై పెరుమాళ్ళను సేవించుకొని క్రిందకు వేంచేసి పురునాడు, తిరుచిహ్నములు వగైరా షరి ధవములతో బైలుదేరగ, అందరూవచ్చి యెడ రొకని దండ ములు సమర్పింప ప్రారంభించిరి. అందుకు వారు మంగళా శాసనముగాని, ప్రతిపందనముగాని చేయక నాతిరుచిహ్నము లకు, నా కల్లకిరీ, నా శాలువకు ఇత్యాదులకు దండము సమ ర్పించుడని ప్రసాదించిరి. అందరునూయి దేవుని యడుగగా భట్టరువారు, నిన్న వచ్చినవాడనేగదా! అప్పుడులేని దిష్టుడు నా కేమివిశేషము వచ్చినది? ఈ యాడంబరమునకేగదా మీరు గౌరవించెడిది? యని ప్రశ్నించినటుల చెప్పచున్నారు. కనుక యిట్టి ఆడంబరము లేకపోయినచో వారిని గౌరవించు వా రెవరు. ఇదొక విధమగు పటాటోకము ధనార్జనకు. అయితే గృహస్థునికి ధనలిప్స లేదా యని యనవచ్చును, వీనికి ధనార్జనకై పృథులు శాస్త్రునిహితమై యున్నందునను సర్వాశ్రమములయొక్కయు, కుటుంబమయొక్కయు పోషణము వీని కేర్పడియున్నందునను న్యాయార్జ్జికము దోషాపహము గానేరదు. చక్రాంశనమునకు శాస్త్రమునకు దొక ప్రక్రియ యేర్పరుపబడియున్నది. అదెట్లునగ:

శ్లో॥ పురతోగ్నిం వ్రతిష్ఠావ్య పృథుహ్యోర్త వివాసతః ।

ఇచ్ఛాదానాది పర్యంతం కృత్వా హోమం సమాపయేత్ ।

పౌరుషేణవ సూక్తేన జయాన్యైర్జ్ఞహయా ధురుః ।

మూలమప్రేణ జహయా దక్షోత్తరకథం తథా ।

వ్రష్టవ్యా చైవ గాయత్ర్యై తద్విష్ణో రితి వై ఋచా ।

హుత్వా వ్రదక్షిణీకృత్య శిష్యేణ సహితోగురుః ।

వవిత్రీ శాంకయే హుర్వం బాహు మూలం చ దక్షిణం।

శంఖేన ప్రతపే త్వవ్యం॥

—ఇత్యాది—

అగ్నిప్రతిష్ఠాపననుజేసి ఇహ్వాహనాదులచే హోమమునుజేసి, పురుషసూక్తము చేతను, విష్ణుగాయత్రి చేతను, 'తద్విష్ణోః' అనే ఋక్కుచేతను, జయాదులచేతను హోమమును ముగించి యా యగ్నియందు తప్తముచేసి యంకనమును జేయవలయును. అగ్నికి శిష్యునితోగూడ ప్రదక్షిణమును జేయవలయునని యున్నది.

మరియు శ్రీవచనభూషణమున ౧౦౫ మీమాంసాగ్రన్థమున—

శ్లో॥ వక్ష్యేమి మనయ స్సర్వే విష్టోరాశ్రయణ క్రియాం।

మన్తరీదీక్షా విధిం చైవ తత్పుజన విధిం తథా॥

ఆద్యంత శంఖ చక్రాది చారణం వైష్ణవం స్మృతం।

పుండ్రం నామ క్రియా చైవ మన్త్రం చై వార్చనం హరేః॥

సంస్కారాః పంచ కర్తవ్యా బ్రాహ్మణస్య విధావతః ।

తస్మా చ్చక్రాది సంస్కారాః కర్తవ్యా ముచితత్వమాః॥

చక్ర సంస్కార హీనేన కృతం కర్మహి నిష్ఫలం

స్వాత్వా శుచర్థే పూర్వాహ్నే సమ్యగభ్యర్చ్య తేజవం

స్నాతం శిష్యం సమాహూయ కృతకౌతుక బద్ధపం

ప్రథమం తాపసఃస్కారో వైష్ణవం మునిభిః స్మృతం

శంఖ చక్రాకంఠం కురాద్భ్రాహ్మణో బాహుమాలయోః

హతాగ్నివైవ పంకవ్య నర్వపాపాపమత్తయే॥

అఃగా, ఓ మునులారా! విష్ణువు నాశ్రయించు క్రమమును, మంత్రదీక్షా విధిని, ఆతని పూజావిధిని చెప్పుచున్నాడను అని ప్రారంభించి ప్రథమతః వైష్ణవ లక్షణమగు పంచసంస్కారములను యథావిధిగ బ్రాహ్మణునికి జేయవలెను. ఈ బ్రాహ్మణ

శబ్దము ఇతరవర్ణములకును ఉపలక్షణము. శ్లో॥ బ్రాహ్మణైః
క్షత్రియై ర్వైశ్యైశ్శూద్రైశ్చ కృతలక్షణైః | అర్చనీయశ్చ
సేవ్యశ్చ | అని భారతమున శాంతిపర్వమున జెప్పియున్నందున
'అనుక్త మన్యతో గ్రాహ్యం' అనియున్నందున - గ్రహించవల
యును. మొదట శంఖ చక్రాదిధారణము వైష్ణవలక్షణము.
పంచ సంస్కారములను బ్రాహ్మణునికి యథాశాస్త్రముగ
జేయవలయును. పంచ సంస్కార పీఠీయజ్ఞే చేయు కర్మ నిష్ఫ
లము. ఆచార్యుడు ప్రాతఃకాలమున స్నానమునుజేసి తిరువా
రాధననుజేసి స్నానము జేసియున్న శిష్యుని బిలిచి హోమము
చేయబడిన యగ్నియందు తప్తముచేసి బాహుమూలముల
యందంకనమును జేయవలయును. (హుతాగ్నినైవ) అని
చెప్పియుండుటచే అన్యథా కుంపటి వగైరాలలో తప్తముచేసి
చేయరాదని యేవకారమువలన యేర్పడుచున్నది అన్యథా
చేయుట వాతరోగముతోకూడుకున్న గొడ్డునకు కాల్చి వాత
పెట్టుటవంటిది కాగలదు. మరియు

శ్లో॥ హోమాగ్ని సంతప్త పవిత్ర లాంఛితా
మారేన బాహ్వోః పరమాత్మనో హరేః |
సంతారయిత్వా భవసాగరంమహా
త్పరంపదం యాతి పరేశలోకం ||

హోమాగ్నియందు సంతప్తమైన సుదర్శనాదులచే
చిహ్నితులైనవారు సంసారమనెడి సాగరమును దాటి పరమ
పదమును పొందుదురని చెప్పినందున, యిందునకు భిన్నముగ
అంకనమును జేసుకొనువారికి సద్గతి కలుగదని చెప్పియున్నది.
పాపనివృత్తియును కలుగ నేరదని వెనుకవచనములవలన యేర్ప
డుచున్నది. వ్యతిరేకప్రవర్తనకు ఫలమును జెప్పుచున్నారు:

శ్లో॥ అహతాగ్నావంకయిత్వా పరలోకం నవించతి।

అచార్యో గర్దభీం యోనిం విందే చ్చిష్కోపి తాదృశీం॥

పూర్వోక్తమంత్రాదులచే హోమముజేయక అంకనమును జేసినయెడల పరమపదము గలుగదు; ఆచార్యులు, శిష్యులు గర్దభయోనియందు జనింతురు అని అర్థము. ఇట్లు అన్వయవ్యతిరేకాదులచే జెప్పియున్నందున గృహస్థుడే పంచసంస్కారములను జేయుట కధికారియనియును ఏర్పడినది.

శ్లో॥ తస్మా దగ్న్యధికార్యేవ గురు శ్చక్రాంకనం చరేత్ ।

కర్తా సుకృత మాప్నోతి శిష్య స్సద్గతి మాప్నుయాత్ ॥

ఈ హేతువుచే అగ్న్యధికారియగు గృహస్థుడే చక్రాంకనమును జేయవలయును. చేయువాడును, చేసుకొను శిష్యుడును సద్గతిని పొందగలరని ఏవకారమువలన స్పష్టమగుచున్నది. అగ్నియం దధికారము సన్యాసికి లేదుగనుక యతుల కనన్వితమగును. అసధికారివద్ద దీనిని లభించుటగాని, యసధికారి దీనిని జేయుటగాని యుభయపాతకమందును. అయితే, శ్లో॥ దేవాలయాగ్నో కుర్వీత యతి స్తాపాది సఃస్క్రియాః॥ అను శ్రీవిష్ణుతిలక వచనము యతులకు సాధకమందుచేమో, అది విచారింపినచో అనన్వితముగనున్నది. అగ్న్యధికారిమే లేనప్పుడు దేవాలయాగ్నియం దెట్లధికారము గలుగును. అది శబ్దముచే పాకాదులకును అధికారము కలుగవలసియుండును. శ్లో॥ 'న శిష్యసంగ్రహం కుర్యా న్నస్వవిద్యాం ప్రకాశయేత్॥ అనియు 'యస్తు దానవరో భిక్షో శ్చిష్యాదీనాంచ సంగ్రహీ॥ అనెడు శంఖలిఖిత- జాబాలి వచనములవలన శిష్యసంగ్రహాధికారిమేలేనప్పుడు శిష్యసంగ్రహాధికారివిధి యెట్లన్వయించును? పరస్పర విరోధము; మరియు దేవాలయము లేనిచోట చేయు

చక్రాంకనమునకు గతియేమి? గృహార్చనాదులకు దేవాలయ
మని నామము గానరాదు; ప్రసిద్ధియులేదు. మరియు తాపము
మాత్రమే యగ్నియందు జేయవచ్చునుగాని శిష్యునికి
జేయ తగిన సంస్కారము లగ్నియందు దెట్లు సంభవించును?
తృతీయావిభక్తి లేకుండుటయు; సప్తమీ విభక్తియుండుటయు
విరుద్ధము తాపము మాత్రమే యగ్నిసాధ్యమనిన 'సంస్కృ-
యాః' అనుపదము నిరర్థకము. మరియు తాపమును నాదిగ
గలవి సంస్కారములనిన బహువ్రీహిలో సన్యపదార్థప్రాధాన్య
మగుటచే తాప మన్వయించదు. తద్గుణసంవిద్జ్ఞాన బహువ్రీ-
హినిగల్పించినను 'ఆదిసంస్కృయాః' అను పదములు వ్యర్థము
లగును. ఇంకను ననేకవిరోధములేర్పడి యున్నందున యితర
ప్రమాణములులేక యీ యొక్కవచనముచేతనే యిష్టార్థ
మును సాధించ వీలుగ నుపించును గనుక విష్ణుతిలక వచనము
ఇందుకు ప్రమాణము కాజాలదని యందురు. నిషేధవచన
బాహుళ్యముచే (సువర్ణం, రజితం, తామ్రం, అని)యిత్యాది
లోహములను స్పృశించగూడదని నిషేధించియున్నప్పుడు
ద్రవ్యార్జననిమిత్తము వైశ్య శూద్రాదుల గృహములకు వెళ్లుట
కెట్లు శాస్త్రము లొప్పును? సన్యాసమునకే కాలాతిక్రమణ
మున నిషేధమున్నప్పుడు సమాశ్రయణమునకు ప్రసక్తియే
లేదు ఐనను అన్యాయహ్యవాదముగ వ్రాయబడినది. ముఖ్యము
సంభవించునపుడు గౌణమునకే ప్రసక్తిలేదు (తస్మాచ్ఛ్రేష్ఠో
గృహశ్రమి) అనియున్నది గనుక - 'గౌణముఖ్యయో ర్ముఖ్యే
కార్యసంప్రత్యయః' యని గృహస్థులు సిద్ధించుచున్నప్పుడు
అశాస్త్రీయ సన్యాసుల నాశ్రయించుట మిక్కిలి పాతక

హేతువు. ఇప్పటి సన్యాసము వసంతకాలమున విధించిన జ్యోతిష్టోమమును, వర్ష ఋతువునందు జేయుటవంటిదియగును. రామానుజులు, ఆశ్వమందాదులు, మణవాశ్రమాదులు, మొదలగువారు గృహస్థశిష్యులుగారా! వారి కేమి లోపముకలిగినది? రామాద్యవతారములయందును గృహస్థులనే యాచార్యులగ వరించి సర్వమును గ్రహించినట్లు కానబడుచున్నది. గృహస్థులకన్న సన్యాసు లధికు లనుకొనుట మిక్కిలి యజ్ఞానమనియే చెప్పవలెననిది. శ్లో! 'గృహస్థం బ్రహ్మవిత్తమం'; 'యవానం గృహమేధినం'; 'గృహస్థో దేశికోత్తమః'; 'గృహస్థం సుగుణోపేతం'; 'గృహస్థ ఉచ్యతే శ్రేష్ఠః'; 'తస్మాచ్ఛ్రేష్ఠో గృహశ్రమీ'; 'విశేషేణ గృహస్థస్య'; 'తద్వంశ సంభవంవాపి'; 'తస్మాదగ్న్యధికార్యేవ గురు శ్చ క్రాంకనం చరేత్' ఇత్యాద్యనేక విచనములు సోపపత్తికముగ గృహస్థుడే యాచార్యుడుగ నుండవలయుననియు, కులక్రమగతాచార్యులను విడువగూడదనియు (తస్మిన్నభిజన విద్యా సముదేతం) అనియు, జెప్పియున్నందున విశేషముగ సమాశ్రయణాధికారము గృహస్థునికే కానబడుచున్నందున, ఇతరుల నాశ్రయించుట సరకావహమే. కాలక్షేప జీయరనియు, తిరువారాధన జీయరనియు, పరిచారక జీయరనియు గానబడుచున్నదేకాని సమాశ్రయణ జీయరని యెవరును గానరారు. కందాడైవారిశిష్యులు, వారు జ్ఞానులుగాని, అజ్ఞానులుగాని వారినేతప్ప ఇతరుల నాశ్రయించరు వారి శిష్యుకోటిలోజేరియుండు వైష్ణవజాలమంతయును పుత్ర పౌత్రాభివృద్ధి కలిగియున్నారు. ఇతరత్ర ఆశ్రయించువారి కభివృద్ధి విశేషముగ కానరాదు.

శ్రు॥ పరీక్ష్య లోకాన్ కర్మచితాన్; అనెడి శ్రుతి యందు 'సమిత్పాణిః' అని శిష్యునికి విశేషణముగ నున్నందున, ఆశ్రయించునపుడు గృహస్థుడుగ నే యుండవలయు ననుసంగతి స్పష్టముగ గనుపించుచున్నది. 'సమిద్భారగృహీతహస్తః' అని శ్రీవచనభూషణాది గ్రంథములయందును, శంకరవ్యాఖ్య యందును గానబడుచున్నది. శ్రుతియందు జెప్పియుండుటం బట్టి యిట్టిశ్రుతికి విరోధముగు వచనముల కప్రామాణ్యతను జెప్పకతప్పదు. 'విరోధే త్వనపేక్షం స్యాత్' అని. వేదవిరుద్ధ మనాదరణీయము.

శ్లో॥ శ్రుతి స్మృతి పురాణానాం విరోధో యత్ర దృశ్యతే।

తత్ర ప్రతిః ప్రమాణం స్యా త్తయో ర్ద్వైధే స్మృతిః పరా॥

శ్రుతికి భిన్నముగ నర్థమును చెప్పదిగదు. విరోధముగ నున్న వచనముల కప్రామాణ్యమును జెప్పవలసియుండును. తప్పదు. శిష్యుడు తన వంశవృద్ధిని కోరినవాడైనయెడల కులక్రమాగతాచార్యులనే వెదకి వారినే యాశ్రయించవలయును; అనుదానికి ప్రమాణము.

శ్లో॥ ఉద్ధర్తుం విజవంశోత్థా న్నేశికం యది వాంఛతి।

తమే వాన్వేషయే తస్మా త్పరఃక్షిం దేశికం తతః॥

తన వంశమును ఉద్ధరించువారు కులక్రమాగతాచార్యులే గనుక వారినే యాశ్రయించుమని చెప్పియున్నది. పరమ పురుష సంహితయందు: శ్లో॥ గురుదార సుతాదౌ తు గురువ ద్వృత్తి మాచరేత్॥ అనగా గురుదార సుతాదుల యందు గురువృత్తి నే చేయవలయునని భావము. దారలయందు పర్వధా అట్టివృత్తిని చేయరాదు, యథోచితవృత్తి నే చేయ

దగును. స్త్రీలవలన ఉపదేశాదులను లభించుట శాస్త్రవిరుద్ధము. పాద సంవాహనాదులు పురుషులు చేయదగదు. ఇత్యాది వచనములు తెలిసియూ ఇతర శిష్యులకు సమాశ్రయణాదులు చేయుట, 'విదూషో దండ భూయస్త్వ' మను వచనముచే- ద్విగుణ దండముచే యిట్లులు. ఇట్టి గుర్వంతరాశ్రయణము మేఘ ప్రపన్నుల మన కొనుచూ పరుమణి కాపులు కాలక్షేపాలు చేయు వైశ్యులయందు విశేషముగ కానబడుచున్నది. శ్లో॥ జ్ఞానలవ దుర్విదగ్ధం బ్రహ్మపి నరం న రంజయతి॥ అనునట్లు జ్ఞానలవముచే దుర్విదగ్ధులగువారిని బ్రహ్మయైననూ సంతోషపెట్టజాలదు. రావణాదులను వలె. దేవీ బాగవతే:-

శ్లో॥ మహస్తో ఏ వ ధర్మణ్ణా అధర్మం కుర్వతో నృప ।

కలి స్వభావ ఏవైష పరిహర్యో న కేవలత్ ॥

ఈ కలియందు గొప్పజ్ఞానులైనను అధర్మమునేచేయుదురు. ఇట్లు చేయుటయే కలిస్వభావము. ఎట్టివారికిని 'అపరిహర్యము' అని చెప్పియున్నది ఇట్టిసితిలో నల్పజ్ఞుల కేమి చెప్పందగును. సమాశ్రయణమునందు ప్రామాణ్యము చేసుకొను క్రమమునం దప్రామాణ్యము. ఇట్టివారినే ఆస్థిక నాస్తికులని యందురు.

ఇది యిట్లుండగ బ్రాహ్మణేతరులు సమాశ్రయణము జేయుటయు, కాలక్షేపాలు చేయుటయు ప్రారంభించియున్నారు. ఇంతవరకు బ్రాహ్మణ శ్రీవైష్ణవేతరులు సమాశ్రయణమును చేసినారనిగాని, కాలక్షేపాదులు చెప్పినారనిగాని వినియుండలేదు; చూచియుండలేదు. శాస్త్రము

నం దట్టి యధికారమును కానరాదు. మరియు నిషేధమును మాత్రము చూచుచున్నారము. ఆస్తికులయొక్క ప్రవృత్తి నివృత్తులకు ముఖ్య ప్రమాణము వేదశాస్త్రములు, తన్మూలక స్మృతీతిహాస పురాణాదులును. ఏత దవిరుద్ధ శిష్టాచారము ప్రమాణము.

శ్లో॥ శబ్దప్రమాణగమ్యే యథా శబ్దవ్యవస్థితిః ॥

ప్రత్యక్షానుమానములచే యెరుంగరాని శాస్త్రార్థములనెల్ల శాస్త్రముచేతనే యెరుంగఁగినది. అని శ్రీ యామునాచార్యులవారు నిర్ణయించియున్నారు.

శ్లో॥ 'అనాది నిదన హ్యేషా వా గుత్సుష్టా స్వయంభవా'

శ్రు॥ 'సాహి శ్రీ రమృతానతాం' 'అదా వేదాః ప్రమాణం'

అనియు; వేదము పౌరుషేయమనియు; ఆనుభూర్వికా నిత్యత్వము వేదమునకే యున్నదనియు, ఆస్తికులందఱును బ్రహ్మజులైనట్లే. కనుక వేదమున వర్ణవిభాగము, వృత్తులు సృష్టియందే కలిగియున్నట్లు బృహదారణ్యకమున స్పష్టముగ కానబడుచున్నది. అదెట్లునిన-సృష్ట్యాదియందు బ్రాహ్మణ కులమును ప్రథమతః సృజించి నాడనియు- అది పరిపాలనాదుల కసమర్థమగుటంబట్టి యందుకై తిరుగ క్షత్రియ వర్ణమును సృజించి నాడనియును, అది యర్థార్జన కసమర్థమగుటంబట్టి వ్యాపారాదులమూలముగ ధనార్జనకౌరవై వైశ్యజాతిని సృజించినాడనియు, పరిచారికమంతరా ధనార్జనచేయుటకును, కృష్యాదులకును అసాధ్యముగనుక దానికై శూద్రజాతిని సృజించినాడనియు, ఇట్లు వృత్తిసాంకర్యాదులు కలుగుచుండుటకు వర్ణచతుష్టయమును సామౌత్సర్వ్యముడే పూర్వ

సృష్టిని అనుసరించి “ధాతా యథాపూర్వ మకల్పయత్” అని తత్తచ్చేతన కర్మానుగుణముగ, సృజించినట్లు చెప్పి యున్నది. ఇట్టి భేదము దేవతలయందును కలిగియున్నది. — బ్రాహ్మణులు బృహస్పతి, శుక్రలు; అగ్ని వగైరాలు త్షత్రియులు; ఇంద్ర పరుణ సోమ వస్వాదులు వైశ్యులు; బుధ మరుత్తులు మొదలగువారు శూద్రులు. అశ్వసేదేవ తలు మొదలగువారు యింకను సంకరజాతులవారలుగను ఉన్నట్లున్నది. ఇదిగాక సంహితలోను, పరాయతములోను యున్నది. ఈ విషయమును మత్కృత పర్ణాశ్రమధర్మ ప్రదీప మున విశేషముగ పూర్వపక్ష సిద్ధాంతములచే స్థిరీకరించబడి యున్నది. మరియు కాశీక్షేత్రమున ధర్మ ప్రదీపమును గ్రంథములో విశేషించి వ్రాయబడియున్నది. జాతి భేదము నవగ్రహములలోను కానబడి జోస్యములో జననాదులను గ్రహస్థితులవలన జాతిగూడ నిర్ణయించి చెప్పుచున్నారు. ఇది ప్రత్యక్షము. అపలాపము జేయ నలవిగాదు. కర్మానుగుణ ముగ జీవరాసులు దేవ తిర్య జ్జనుష్య స్థాపరూపేణ జనించు చున్నారు. ఇట్లు కానిచో జీవరాసులను ఒక్కరీతిగనే సృజించక పోవుటకు కారణ మేమి చెప్పెదరు? మనుష్యులలోనే బుద్ధులు, రూపములు, గుణములు, వ్యాపారములు, ప్రవృత్తులు వేరువేరుగ గనుపించుచున్నవి- గుణ కర్మ విభాగము చేతనే వర్ణభేద మేర్పడినట్లు భగవద్గుడే చెప్పియున్నాడు. గీతాయాం :

శ్లో॥ చాతు ర్వర్ణ్యం మయా సృష్టం గుణ కర్మ విభాగతః॥

తస్య కర్తార మపి మాం విద్యకర్తార మవ్యయం॥

అని సత్వాది గుణములయొక్కయు, ఆ యా గుణము

లకుం దగిన శమాది వ్యాపారములయొక్కయు విభాగము చొప్పున బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్య శూద్రు లను నాలుగు వర్ణములును, ఆ వర్ణములు మొదలుగ బ్రహ్మాది స్థంభ పర్యంతమైన సమస్త జగత్తును నాచే సృజించబడియున్నది; రక్షించబడుచున్నది; సంహరించబడుచున్నది- ఆసృష్టి మొదలగువానికి నేనే కర్త నైనను, కర్తగాని నానినిగ దెలుసుకొనుము. అని తానే చెప్పియున్నాడు- మిరియును అనాంతర భేదమే లేక మనుష్యత్వము ధర్మ మందరికిని ఒకటే యయినచో, తిర్యక్త్వమునంగూడ వ్యాఘ్ర, గోత్వాద్యవాంతర భేద ధర్మాదులు లేక యొకటిగానే వ్యవహరించి శాధ్య శాధకాదులు కలుగనట్లుచేయించగలమా యని యోచించవలయును. ఒక మామిడి జాతి యొక్క టియైనను గుణభేదముచే అవాంతర భేదము లేనో కనుపించుట ప్రత్యక్షమేగదా? అన్నిటిని ఏకరసముగ ననుభవించగలరా? జాతి యొక్కటైయున్నను ఆహార భేదముచేతను, గుణభేదమును ఒప్పుకొనక తప్పదు. అవి జన్మసిద్ధములే కాని, యొకరిచే నేర్పరుపబడినవి గావు. అట్లునుట ప్రత్యక్షపరామర్శ - గుణభేదములు పూర్వజన్మ కృత కర్మభేదములచేత ననగ పుణ్యపాప రూప భేదములచే యేర్పడినవేగాని యొకరు చేయించినందున యేర్పడినవి గావు-

శ్లో॥ తమ శ్చూద్రే రజః క్షత్రే బ్రాహ్మణే నత్వము క్తమం॥

ఆయా వర్ణముల కాయా గుణములను విభజించి పెట్టుట నెరుంగవలయును. చిత్తూరు, మల్గోవా, బంగిని పల్లి, రసాలు, పీతరు, ఖాదరు, గద్దేమారు, నీలం మొదలగు నవి మామిడి అను పదముచే ఏకజాతిత్వేన వ్యవహరించినను,

అవాంతర భేదములనుబట్టి గుణభేదేన ఏ వివిధముగ రస నేంద్రియమున కుపయోగించుకొనవలయునో యట్లులనే వాని వాని నుపయోగించుకొనుచున్నాముగదా. అట్లే బ్రాహ్మణత్వ, క్షత్రియత్వ, వైశ్యత్వ శూద్రత్వములను లోకోపకారార్థమై యీశ్వరుడు ఉపయోగపడుటకై యేర్పరచి యున్నాడు. ఆయా వర్ణముల సత్త్వాదిగుణములకు దగిన శమాది గుణకర్మ విభాగము గీత 13 అధ్యాయమున జ్ఞో|| బ్రాహ్మణ క్షత్రియ విభాగం అను 4: జ్ఞోకము మొదలు శూద్రస్యాపి స్వభావజం|| అను జ్ఞోకము వరకు తెలుపబడి యున్నది.

జ్ఞో|| బ్రాహ్మణ క్షత్రియ విభాగం శూద్రాణాం చ పరంతప||

కర్మాణి ప్రవిభక్తాని స్వభావ ప్రభవై ర్గుణైః||

అర్జునా! బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులనెడు నాలుగు వర్ణములవారికిని ఆ యా బ్రాహ్మణాది జన్మములు కలుగుటకు వారి వారి ప్రాచీనకర్మలే హేతువులు. ఆ యా కర్మలవలన వారి వారి కా యా గుణములు వేరు వేరుగ గలుగుచున్నవి ఆ యా గుణములను బట్టియు వారి వారి కా యా కర్మలు వేరువేరుగ శాస్త్రమున ప్రతిపాదించ బడియున్నవి. అనగ ఈ గుణములకల యీ యీ బ్రాహ్మణాదులకు నీ యీ కర్మలును, వృత్తులును వలయు నని శాస్త్రమున నాలుగు జాతులవారికిని వేరువేరుగ వృత్తి కర్మలను విభజించి ప్రతిపాదించుచున్నవని భావము. దీనిని గురించి వర్ణాశ్రమ ప్రసీషమును గ్రంథములో విశేషించి వ్రాసి యున్నాము కనుక నిందు విస్తరించలేదు. గీతలయందు భగ వంతుడు, వర్ణాశ్రమ ధర్మములనే విస్తరించి బోధించియు

న్నాడు. కనుకనే శ్లో॥ 'కరిష్యే వచనం తవ॥' యని తన వర్ణమునకు యోగ్యమగు యుద్ధమును చేసెదని చెప్పి- అర్జునుడు యుద్ధమును జేసెను. వ్యాఖ్యాతలు 'యుద్ధం కరిష్యే' యని వ్యాఖ్యానమును జేసిరి. కనుక వర్ణాశ్రమధర్మముల వలంబును జేయుట యాస్తికుల కనుచితము. సృష్టి యందే వర్ణ విచార మేర్పడి యున్నట్లు వ్యాసులవారే వక్షాణించియున్నారు.

సూ॥ వైషమ్య వైర్ఘ్యేన సావేకత్వా త్తథాహి దర్శయతి ।

అనగా ఈశ్వరునికి విషమ సృష్టిచే వైషమ్య వైర్ఘ్యణ్యములు సిద్ధించునని శంకించుకొని- చేతన కృత ప్రాచీన కర్మ సావేకత్వవై నిమిత్తమాత్రమై సృష్టిచి చేయుచుగనుక వైషమ్య వైర్ఘ్యణ్యములు రానేరవని. ఇందునకు ప్రమాణమును విష్ణుపురాణే - భగవతా పరాశరేణాపి ॥

శ్లో॥ నిమిత్తమాత్రమేవాహా సృష్ట్యానాం వర్గకర్మణి ॥

ప్రధాన కారణేభూతా యతో వై సృష్ట్య కర్తయః ॥

ఈశ్వరుండు చేతనులయొక్క శరీర సంయోగములకు సృష్టియందు నిమిత్తకారణమే యగును; ప్రధానకారణములు చేతనులయొక్క ప్రాచీనకర్మలు. పుణ్య పాప రూప కర్మలచే ఉత్కృష్టాపకృష్ట జన్మ లేర్పడును.

ఇందునకు శ్రుతి :

సాధుకారి సాధు ర్భవతి; పాపకారి పాపో భవతి;

పుణ్యః పుణ్యేన కర్మణా భవతి; పాపః పాపేన కర్మణా॥

యచి. క్షేత్ర సలిలాదులు సర్వసస్య సాధారణకారణములు- తత్తద్బీజశక్తి విశేషము లంకుర విశేషోత్పత్తియం

దెట్లు సాధారణ కారణములో యట్లే యీశ్వరుడును - సృష్టికి సాధారణకారణము - చేతన కృత పాచీన కర్మలు - బ్రాహ్మణత్వ-క్షత్రియత్వ - వైశ్యత్వ - శూద్రత్వ-ఛండాలత్వాదులకు సాధారణ (ప్రధాన) కారణమని పెద్దలు జెప్పుచున్నారు. ఒక రిట్లు చేసిరనుట మిక్కిలి వెలితనము- హైందవ మత విరుద్ధము. జన్మప్రభృతి విదేశీయ భాషా పరిచయ మాహాత్మ్యముగనుక గ్రన్థావలోకనమూలము, కనుక జాతులును భేదములును అనాది - మరియు బ్రాహ్మణునికేర్పడిన కర్మలు:- యజనము, యాజనము, అధ్యయనము, అధ్యాపనము, దానము, ప్రతిగ్రహము అను ౬. క్షత్రియ వైశ్యులకు ౩ యజనము, అధ్యయనము, దానము. బ్రాహ్మణునికి తక్కినవి ౩ ను జీవికకే ఏర్పడినవి. అధ్యాపనాదులు బ్రాహ్మణునికే తప్ప యితరులకు లేవు.

శ్లో॥ అద్యేతవ్యం బ్రాహ్మణేన వైశ్యేన క్షత్రియేన చ॥

శ్రోతవ్యమేవ శూద్రేణ నాద్యేతవ్యం కదాచన॥

శ్రౌతం స్మార్తంచ వైతర్యం ప్రోక్త మష్టినో నప్రోక్షతమ॥

తస్మా చ్ఛూద్రై ర్వివాచితం నశ్రోతవ్యం కదాచన॥

యని శూలపాణి గ్రన్థమందు పురాణాధికారమున భవిష్యత్పురాణ వచన ముదాహరించబడినది. అనగ బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య లధ్యయనము జేయవచ్చును. శూద్రుడు వినవలయునే గాని చదువరాదు.

శ్లో॥ నవేదోహ్యధికారోహ కశ్చిచ్ఛూద్రస్య విద్యతే॥

పురాణే వ్యధికారో మే దర్శితో బ్రాహ్మణై రిహ॥

ఇట్లు పాద్యనచనమని, శూలపాణి గ్రన్థమున వ్రాయబడియున్నదని శూద్రకమలాకర స్మృతి విలోమజానాం తు

శ్రవణాదౌ నాధికారః సూతాదేస్తు. శ్లో॥ ధర్మవప హి
సూతస్య సర్విదృష్టః పురాతనః॥ శూద్రు డధ్యయనమును జేయ
గూడదనియును పురాణాదులు బ్రాహ్మణునిద్వారా వినవల
యుననియును సూతుడు యమాంశముగాబట్టి యతనికే తగు
ననియును జెప్పియున్నది. ఇట్టివారి నుపమానముగ జేసుకొన
దగదు. వినుటకుమాత్రము అధికారమును జెప్పియున్నందున,
అధ్యాపన కెల్లు అధికారము గలుగును. సామాన్యముగ
వేదాధ్యయనాధ్యాపనాధికారమే లేవపుడు బ్రహ్మవిద్యోప
దేశాధికార మెక్కడిది? ఇక బ్రాహ్మణులలోను, వైష్ణ
వాగ్గేసరులైనవారికే! 'అసా వసావిద్యా భగవత్తః' అను
లక్షణము కలిగియుండియు 'స చాచార్యనంశోఽజ్ఞేయః'
అను వచనముతో జేవలసియున్నందున భగవద్రామానుజ
సిద్ధాంతమున తదాజ్ఞాపిత చతుస్సప్తతి వంశా వ్రతములుకానిచో
అధికారము సిద్ధించునన విశిష్టసమాశ్రయణవిషయము
బ్రాహ్మణేతరుల కనధికారము కింపుపర్వాయసిద్ధముకదా?
శ్లో॥ శూద్రయోనా వహం జాతః నాధర్మం వక్తు ముత్సహే!
అని శూద్రయోనియందు జనించినందున ధర్మముల నితరు
లకు జెప్పుట కుత్సహించను అని యున్నది.

శ్లో॥ నకూద్రాయ మతిం దద్యాత్ నచాస్యోపదిశే ద్ధర్మం॥
శ్రావయే చ్చతురోవర్ణాన్ కృత్వా బ్రాహ్మణ మగ్రతః
ప్రీ శూద్ర ద్విజ బిష్ణునాం త్రయీ వ శ్రుతిగోచరః॥
నాద్యేతవ్య మిదం కాత్రం వృషలస్యచ పన్నిదోః
యో దీతే చైవ మోహాత్మా న యాతి పరకాః బహున్॥

అని శూద్రునికి బ్రహ్మవిద్య నుపదేశించగూడదనియు,
ధర్మము నుపదేశింపరాదనియు, బ్రాహ్మణుని ముందుంచుకుని

వినవచ్చుననియు, శూద్రుని ఎదుట సభ్యమునము జేయరాదనియు, అధ్యయనము జేసిన శూద్రు డనేక సరకములును పొందగలడనియును, 'శ్రవణమియాచ్ఛవణమియాచ్ఛశూద్రజాతిః' అనగా వినుటవలన శూద్రుడు సద్గతి నొందగలడనియు, శూద్రుడు సుఖమును పొందువాడనెడు విచనములకు యితర వచన పర్యాయోచనయా శ్రవణమే అర్థమని చెప్పబడివున్నది. కనుకనే వేదాధ్యయనాదులు స్త్రీ శూద్రులకు గూడిదని యున్నందున సమాశ్రయశాద్యధికారము రాని బ్రాహ్మణే తరు లాచార్యులుగ నున్నారని శంకించెదరు.

శ్లో॥ మద్భక్తం శ్వపవం. వాపి విండాం కుర్వంతి యే జనాః
 శూద్రంవా భగవద్భక్తం విషాదం శ్వపవం తథా
 వీక్షతే జాతి పామాన్య త్స యాతి నరకం నరః
 యః వశ్యతి కుభాచారం వైష్ణవం వీతకల్మషం
 యస్మిన్ కస్మిన్ కులేజాతం ప్రణమే ద్దండవ ద్భువి
 మద్భక్తజనవాత్సల్యం' అని ప్రారంభించి—
 భక్తి రష్ట విధా హ్యేషా యస్మిన్ స్థేచ్ఛేపి వర్తతే ॥
 స విచ్ఛేద్యో ముని శ్రీమాన్ స యతి స్స చ పండితః।
 స మే పూజ్య స్స చాసౌ మద్భక్త శ్వపచోపి యః
 తస్యై దేయం తతో గ్రాహ్యం స చ పూజ్యో యథాహ్యహః॥

అనియు,

మాం పాహి పార్థ వ్యసాశ్రిత్య యే పి స్యుః పాపయోనయః
 త్రియా వైశ్యాస్తథా శూద్రాస్తేపి యాన్తి పరాంగతిం।
 ఏకాస్తే వ్యపదేష్టవ్యో వైవ గ్రామ కులాదిభిః।
 విష్ణుదా వ్యపదేష్టవ్య స్తస్య సర్వం స ఏవ హి॥

అశ్వార్థు॥ ఛండాల ఛండాలర్ గళాకీలుం వలంసాం
 గుశక్కర త్తణ్ణల్ మణివణ్ణర్ కాళెన్నుల్ కలందార్

అడియూర్ తమ్మడియూ రెమ్మడిగళే || అని తిరువాయ్
 మొజియందును ప్రసాదించి యున్నారు. అనగ, భగవద్భక్తు
 లెట్టిజాతివారైనను పూజ్యులనియును, అట్టివారిని దూషించి
 నను, జాతి సామాన్యులుగ తలచినను నాభక్తులగుటచే వారి
 విషయమునందవచారపడువారు నన్ను పద్మకోట్లచే పూజించి
 నను తమించను, అనియు, గ్రామ కులాదులచే వారినన్యథాగా
 చూడగూడదనియు, వారి కంతయు సర్వేశ్వరుడే యనియును,
 అట్టివారిని చూచిన మాత్రముననే దండిము సమర్పించి
 పూజించవలయు ననియును ఉన్నప్పుడు విరుద్ధముగాదా?
 మీవాదమనియును, ఆళ్వార్లు మొదలగువారిని విగ్రహరూప
 ముగ సత్తిపించి సన్నిధులయం దారాధించుచూ వారిప్రబంధ
 ములను అనుసంధించుచూ పితృకారవముతో నారాధించు
 చున్నారనియును జెప్పెదరు, వాస్తవమే. మరియు శ్రీవచన
 భూషణమునందు కర్మచండాలాపేక్షయా జాతిచండాలుడు
 శ్రేష్ఠుడనియును, ఇతరజాతులకు నైచ్యము జన్మసిద్ధమనియును
 బ్రాహ్మణునికి శాస్త్రజ్ఞానాదులచేత కలిగిన స్వరూపజ్ఞానము
 చేతను ఆరోపితమనియును యింకను అనేక పురావృత్తము
 లుగో ప్రసాదించియున్నారు - ఇందుల కేమియు సందే
 హము లేదు. వాస్తవమేగాని, ఇంతిమాత్రముచే జాతి కా
 ఆధిక్యము రానేరదు. ఇవియన్నియు భగవద్భక్తి ప్రాశస్త్య
 పరములేగాని జాతిసామాన్య ప్రాశస్త్యపరములు గానేరవు.
 శ్వపచత్వ- నిషాదత్వ - శూద్రతత్వ-మైచ్చత్వాది జాతి నిష్క్రి
 మైన పాపయోనిత్వమును స్థిరపరచి, వ్యక్తినిష్ఠ, విష్ణుభక్తి
 ప్రాశస్త్యమును బోధించినవి. ఇం మాత్రముననే బ్రాహ్మ
 ణ్యమును నిందించుటగాదు. కింతు బ్రాహ్మణునికి ముఖ్యముగ

భగవద్భక్తియుండవలయునని చెప్పినటులై నది. భక్తియున్నంత మాత్రమున ఛండాలత్వాదులు పోనేరవు. మటత్వ ధర్మము మారి పటత్వ మగుట కానరాదు. సురభియైనను గోత్వము మారునా? భక్తివిబట్టి నిందార్హుడు గానేరడు. భక్తివిబట్టి గౌరవనీయుడు - నహినిందాన్యాయముచే బ్రాహ్మణ నిందాపరము గానేరదు.

‘కిం పున బ్రాహ్మణాః పుణ్యాభక్తా రాజర్షయస్తథా’ అనగా పుణ్యాః + పుణ్యాయోనయః, భక్తా + బ్రాహ్మణాః తథా రాజర్షయశ్చ కిం పునః పరాంగతిం యాస్తీతి కిమువక్తవ్యం’ అని కింపునర్హ్యాయ సిద్ధము, శరీరగతమైన యుత్కృష్టాపకృష్టత్వములు మారవు. బ్రాహ్మణుడు స్వధర్మ భ్రష్టుడైనను, బ్రాహ్మణ్యము పోజాలదు. పరాశరులు. శ్లో॥ యుగగూఢాపి తే ద్విజాః తేహం నిందాన కర్తవ్యా॥’ అని విష్ణుపురాణమునందు చెప్పియున్నారు. బంగివపల్లి మామిడి కుల్లిననూ - బంగినిపల్లి మామిడిపండు కుల్లిపోయినదని అందురేగాని ఇంకొక జాతి మామిడి కుల్లినదని అనరుగదా? పతితుడైనయెడల పూజార్హుడు కానేరడు. ఈ ధర్మము అన్ని జాతులయందును సమానమే. భగవదాజ్ఞారూప వర్ణాశ్రమ వ్యవస్థ సతిక్రమింప శక్యము గానేరదు. ఇందు విషయమై పూర్వమే చెప్పియున్నాము. తిరుగ విశేషముగ చెప్పచున్నాము.

జ్ఞానార్థవే॥ జ్ఞానినోఽజ్ఞానినోవాఽపి యావద్దేహస్య ధారణం ।

తావద్వర్ణాశ్రమం ప్రోక్తం కర్తవ్యం కర్మముక్తయే ॥

బ్రాహ్మణః క్షత్రియో వైశ్య శూద్రశ్చ వృథివీవతే ।

స్వధర్మ తత్పరో విత్య మారాధయతి నా న్యథా ॥

వర్ణానా మాశ్రమాణాం చ వ్యవస్థా యా మయా కృతా
తాం యే నమనువర్తంతే ప్రసాద స్తేషు మే మహాన్ ।
వర్ణాశ్రమా చార వతా పురుషేషా వరః పుమాన్
విష్ణు రారాధ్యతే పంథా నాన్యస్తత్రోషకారకః ॥
న చలతి నిజవర్ణధర్మతో య స్సమమతి రాశ్చ సుహృ ద్వివక్ష వక్షే ।
న హరతి, న చ హన్తి కించి దుచ్చైః స్థిరమననం త మపేహి విష్ణుభక్తం ॥

అనగా జ్ఞానిగాని, అజ్ఞానిగాని దేహముండువరికు కర్మ విముక్తికై వర్ణాశ్రమ ధర్మములను చెప్పబడినవానిని జేయ వలయును. బ్రాహ్మణుండుగాని, క్షత్రియుండుగాని, వైశ్యుండుగాని, స్వవర్ణోచిత ధర్మమును ఎల్లప్పుడునువిడువక న న్నారాధించవలయును. అన్యథా యారాధించ దగదు.

వర్ణాశ్రమములయొక్క యెట్టి వ్యవస్థ నాచేత చేయ బడియున్నదో, ఆ వ్యవస్థను, యెవ రనుసరించియుందురో వారియందు నాకు గొప్ప యనుగ్రహము గలుగును.

వర్ణాశ్రమాచారములగుల పురుషునిచే పరమపురుషు డారాధించబడును. ఇంతకన్న వానిని పొందుటకు సంతోష మును కలిగించు మార్గములేదు.

వర్ణ ధర్మమువలన చలించక శత్రు మిత్రులయందు సమానబుద్ధికలిగియుండువానిని హరించరు. చంపరు. గొప్ప స్థిరమగు మనస్సుగల విష్ణుభక్తి గలవానినిగ తెలుసుకొనుము అని యిట్లు జెప్పిరి. ఇట్లుండువ్యవస్థ సతిక్రమించినవానిని చేయు క్రమమును నిగ్రహకార్యమును జెప్పుచున్నారు:

ప్రియోపి న ప్రియోసౌ మే మ దాజ్ఞా వ్యతివర్తనాత్
మషీనీ వైదికాచారం మనసాపి న లింఘయేత్ ॥

లంఘయన్ కూల మారోహే దనపేక్షాపి తాం వ్రతి
ఏవం విలంఘయన్ మర్త్యే మర్యాచాం వేదనిర్మితామ్ ॥

పండితుడైనవాడు మనస్సుచేసిన ననూ వేదమున
జెప్పబడియున్న నైదికాచారములను మనసాకూడ దాట
దగదు. అట్లుండక దాటినయెడల నా యాజ్ఞను దాటినం
దున ప్రియుండైనను నా కప్రియుండె యగును. వేదనిర్మిత
మగు మర్యాదయం దపేక్ష లేకున్ననూ వానిని శూలమున
నెక్కించెదను. అని యన్వయ వ్యతిరేకములచే స్వస్వ వర్ణో
చిత కర్మలను, ఆచారములను అతిక్రమించరాదని స్పష్టముగ
దీర్చి చెప్పిన ట్లాయెను. స్వవర్ణ విరుద్ధమగు కార్యమును
బ్రాహ్మణేతరులు చేయరాదు. నమ్మాళ్వార్లన్ననో- వారు
నిత్య సూర్యుల యవతారమై, భగవదాజ్ఞా బద్ధులై, యకర్మ
వశ్యులై యిచ్చచే అవతరించువారైనను శరీర మున్నంత
వరకును ఆచార్య పరంపరలో నంతర్భవించక అర్చయందు
నాధముని కాచార్యులై గురుపరంపరాంతర్భావు లైరి.

ప॥ పం॥ శ్లో॥ వర్తమాన శరీరాదౌ జాతిభేదం చరే ద్దుదః ।

మోక్షే త ద్విష్ట సాయజ్యం సర్వేషా మేకమేవ హి ॥

వర్తమానమైన శరీర మున్నంతవరకు జాతిభేదము
ననుసరించి వర్తించవలయును. మోక్షమున విష్టసాయ
జ్యము సర్వులకును ఏకరీతియేగదా ! కనుక నమ్మాళ్వార్లు—

వ్యోమ్నః పరస్తా త్పవిత్రం సమేత్య లక్ష్మ్యేని యోగా క్కురుకాధినాథః ।

స మంత్ర రాజ ద్వయ మాహ యస్మై నాథాయ తస్మై మునయో నమోస్తు॥

పరమపదమునుండి వేంచేసి నాధమునులకు తిరుమంత్ర
ద్వయాది ప్రబంధములను, యోగ రహస్యములను ప్రసాదించి

నట్లు స్పష్టముగ నేర్పడియున్నది. వారు ప్రసాదించిన ప్రబంధమునందును- 'తిరువాయ్ మొజ్జి' యందు (తి|| ౪ ప||) వేదం కల్లాగ్గలై కొండు విణ్ణోక్ పెరుమాన్ తిరుప్పాదం పణిన్దు" అని శ్రీవైష్ణవ బ్రాహ్మణులద్వారా భగవత్సమాశ్రయణ ప్రకారము నుపదేశించిరి. మరియు వేదమునం దాచార్యాశ్రయణ క్రమమును జిప్పెడి శ్రుతియందు- "సమిత్యాణి శ్లోతియం" అని, "శ్లోతియ శ్చందోఽధీతే" వేద సంపత్తిగల బ్రాహ్మణుని ఆశ్రయించుమని చెప్పియున్నది. రామ కృష్ణా ద్యవతారములయందు త్కత్రియు లనేకు లత్రు గ్రామాదులు తెలిసినవారుండగ బ్రాహ్మణులవద్దకు వెళ్ళి మంత్ర గ్రామాదులను గ్రహించుటకు కారణమేమి? అర్జునాదులు భీష్ములవద్ద గ్రహించక ద్రోణులవల్ల, కృపాచార్యుల వల్ల గ్రహించుటవల్ల త్కత్రియాదుల కుపదేశాధికారము లేదని స్పష్టమగుచున్నది. రామానుజులవారు తా మేర్పరచిన సింహాసనస్థులలో జాత్యంతరుల నేర్పరుపకపోవుటకు కారణ మేమి? శ్రీభాష్యమున శూద్రువకు బ్రహ్మవిద్యాధి కారము లేదని స్పష్టముగ ప్రసాదించి యుండుటవలన శాస్త్ర సమ్మతము గాదని యేర్పడుచున్నది. శ్రీవనచ భూషణము తమ కనుకూలమని తలంచుట వెర్రితనము.

వర్ణాశ్రమ వివరీతమాన ఉపచారముం, వర్ణాశ్రమ విపరీతారాధన చేయరాదని సాయిించియుండుటచే తమ అభిప్రాయమును మార్చుకొనుట మంచిది.

బ్రాహ్మణః త్కత్రియో వైశ్య శూద్ర శ్చ పృథివీవతే,
స్వదర్మతత్పరో నిత్య మారాధయతి నాన్యదా ॥

బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రులు విధి ప్రకారముగ వేదోక్త పురాణోక్త ప్రకారముల నారాధించవలయును. అన్యథా ఆరాధింపరాదని చెప్పియున్నది.

వర్ణాశ్రమేష యే ధర్మా శ్చాస్త్రోక్తా స్తపనత్రయమ్
తేషు తిష్ఠ స్మిన్ విష్ణు మారాధయతి నన్యథా ॥

అనగా వర్ణాశ్రమ ధర్మముల ననుసరించియే విష్ణువును పూజించవలయును. అన్యథా పూజింపరాదని చెప్పియున్నది.

అయితే జాతి వివర్యాసమై ఏకజన్మమున విశ్వామిత్రుడు బ్రాహ్మణుడు కాలేదా యని శంకింపతగదు.

శ్లో॥ ఋచీకే నాహితం బ్రహ్మఞర మేత ద్యుధిష్ఠిర ॥
ఋచీకునిచే సంస్కరించి ఉంచబడిన బ్రాహ్మణ్యము, అది చెరునిషము.

శ్లో॥ విశ్వామిత్రం చాజనయత్ గదిభార్యా యశస్విసి

ఋషిః ప్రభవా ద్రాజేన్ద్ర బ్రహ్మర్షి బ్రహ్మవాదినం ॥

ఆ బ్రాహ్మణ్యము ప్రకాశించకపోవుటకు కారణము తాత్రయోని సంబంధ రూపమాల్యము. అది చిరకాల తపో బలముచే నివర్తించి సాంపెట్టిన రత్నమువలె బ్రాహ్మణ్యము ప్రకాశించినదేగాని క్రొత్తగ రాలేదు. ఇది సర్వసామాన్యము కాదు, ఇది చెరునిష్ఠ బ్రాహ్మణ్యము, స్వభావసిద్ధమైన బ్రాహ్మణ్యమేగాని, వేరుగాదు. మరియు,

శ్రీరామ రాజ్యవరిపాలన పద్ధతిని చెప్పనపుడు శ్రీరామాయణమున: శ్లో॥ చాతుర్వర్ణ్యం చ లోకేస్మిన్ స్వే స్వే ధర్మే నియోజ్యతి ॥ నాలుగు వర్ణస్థులను వారివారి ధర్మములయందు ప్రవర్తింపజేయ గల్గునట్లు జెప్పియున్నారు.

మరియు భిన్నముగ వర్తించువారిని శిక్షించినట్లును చెప్పి
యున్నది - జాతి మారుటయనునది. శ్లో॥ ఏవం జాతి
విపర్యాసః ప్రేత్య భావే భవేన్పణాం ॥ భారతే ॥ వీరుచేయు
పుణ్యపాపానుగుణముగ యీ వర్తమాన శరీరాంతరమున
మారునేగాని యీ శరీరమున్నంతవరకు మారదని భారత
వచనము. పూర్వమునుండి యెవరును ఆచార్య పరంపరలో
జేరియుండలేదు. తిరుప్పాణాశ్వాస్థు మొదలగువారు. కొందరు
జాత్యంతరులుగ నున్నను వారకర్మవశ్యులు.

శ్లో॥ కిమప్యత్రాభిజాయస్తే యోగిన స్పర్షదేహిషు ।

ప్రత్యక్షితాత్మనాచానాం నైషాం చింత్యం కులాదికం ॥

ఈశ్వరుని సర్వకాలములయందును ప్రత్యక్షముగ జేసు
కొనిన సత్యసూరు లయోనియందు జనించినను వారి కులాది
విచారము విచారించగూడదు. తామరాకున నీటివంటిదగును.
ఇట్టి భాగవత జన్మనిరూపణమే (నూత్రయోని పరీక్షయో
ఁగోక్తుం) అని ప్రసాదించియున్నారు. మరియు నిత్య
సూర్యవతారమైనను తిరుమజ్జైయాశ్వాస్థు వేదమును వాచా
ఉచ్చరించక, నల్లధాన్యమును నఖముతో విరిచి చూపించి
నట్లు గనుపించుచున్నది. కనుక నెట్టి జ్ఞానులైనను వర్ణవ్యవ
స్థను విడనాడగూడదని సిద్ధాంతము. ఇతిరజాతులకు నై చ్యము
జన్మసిద్ధమని ప్రసాదించియున్నది వాస్తవమేగాని, యిందు
నకు విచారముగ ననుష్ఠించినచో విచారితఫలమును పొందుట
సిద్ధముగదా? మేము జ్ఞానులమని సమాశ్రయణాదులు
చేయుటవలన నై చ్యము నశించి అహంకారము గర్భితమగు
టచే నాత్మనాశమేగదా యేర్పడును. ఏ హేతువుచే జాత్యం
తరమున కాధిక్యము ప్రతిపాదించబడినదో యీ హేతువు

తేనిచో బ్రాహ్మణాపేక్షయా అభిష్య మెల్లు గలుగును ?
పూర్వాచార్యానుష్ఠానములను మరయు విచారింప శక్యము
గాదు. వారి జన్మనిరూపణను జేయుటకు మన మనర్హులము.

బ్రహ్మాండ పురాణే ||

అనుకంపయతుం దేవః కలికారే విశేషతః
ఉజ్జీవయతు మారణః సూరీణా మవతారణాత్ ||
ద్రావిడేషు విశేషేణ ప్రభవిష్యన్తి సూరయః ।
ఐశ్వర్యస్య స్వయంసిద్ధాః భగవద్జ్ఞానివైభవాత్ ।
అయోనిజా యోనిజాశ్చ దేవాజ్ఞాః పరిపాలకా
ప్రబుద్ధాః ప్రాకృతజనాన్ ప్రబోధయతు ముద్యతాః

శ్లో॥ శరీరా దపి నైస్పృహ్యం భగవచ్చరణార్థినాం
దర్శితై రనుపాయత్వం ప్రథయిష్య స్మరుప్రధాః ॥

ఇత్యాది ప్రమాణములచే కలికాలమునం దజ్ఞానులను
ఉజ్జీవింపజేయుటకై ఈశ్వరుడు నిత్యసూరులను యోనిజలు
గను అయోనిజలుగను అవతరింపజేసి, ధర్మార్థములయం
దనుపాయత్వమును, శరీరమునందు నైస్పృహ్యమును బోధిం
చెదరనియును, వారును ద్రావిడదేశమున విశేషముగ అవత
రించెదరనియును జెప్పుటవలన, వీరి జన్మకు కారణము
కర్మ కానేరదు. కేవల భగవద్బుద్ధియే. వారిని శాస్త్రములు
బంధించనేరవు.

శ్లో॥ ' త్వదీయ గంభీరమనోఽనుసారిణః' అనగా వారి
ననుసరించి సమన్వయ పరచుకొనవలయును. వా రవతరించిన
మాత్రమున, శ్లో॥ విష్ణో ర్వరాహ రూపిత్యే విశ్శుభాం కి

మిహాగతం || అని విష్ణుభు వరాహరూపియై యవతరించిన మాత్రమున, విడుబ్బజముల కాధిక్య మేమివచ్చినది ! అయితే,

శ్లో॥ చందాల మపి వృత్తస్థం తం దేవా బ్రాహ్మణా విదుః ||

అని యున్నందున, బ్రాహ్మణ్యము ద్వివిధము - జాతినిష్ఠమై షోడశ సంస్కారములతో గూడి యోనిజమైన బ్రాహ్మణ్య మొకటి - వృత్తస్థ బ్రాహ్మణ్య మొకటి - అనగ

శ్లో॥ పంచాత్రజ్ఞాః పంచసంస్కారయంతాః పంచార్థ

జ్ఞాః పంచమోపాయనిష్ఠాః తే వర్ణానాం పంచ

మా శ్చా శ్రమాణాం విష్టో ర్భుతాః పంచకాల ప్రపన్నాః ||

పంచాయుధజ్ఞులై, పంచ సంస్కార యుక్తులై, పంచార్థజ్ఞులై, పంచమోపాయ నిష్ఠులై, పంచకాల ప్రపన్నులై, విష్ణుభుక్తులై యుండు మహానుభావులు పంచమ వర్ణస్థులు గాను, పంచమాశ్రమములుగాను కాగలరు. వృత్తస్థులనగ సత్స్వభావులు. అనగా శాస్త్ర నిషేధాదులయందాప్రవృత్తి-తన కేర్పడియున్న ధర్మములయందు జాగరూకత గలిగి వర్తిం చుట-ఇట్లుండు వర్ణాంతర వ్యక్తులు మిక్కిలి గౌరవనీయులే. తత్సజాతీయాపేక్షయా, ఇంతమాత్రముచే బ్రాహ్మణ సవ్యవ హార్యతను బోధించినేరదు. ఇట్లుండగ-

కొందరు అర్థాతురులై ప్రపన్నుల కేనియమమును లేదని, స్త్రీ, శూద్రులచే గీశోపనిషత్తు మొదలగువాని నధ్యయనము జేయించుట మొదలగునవి చేయుచున్నారు. ఇది పూర్వోక్త వచనములచే నిరసించబడియే యున్నందున నిచ్చట విస్తరించ లేదు.

శ్లో॥ అధ్యాపయన్తి వై వేదాన్ శూద్రాన్ శూద్రోవశీవినః ।

సేవత్రే బ్రాహ్మణా స్తాం స్తు స్తువంతి స్తుతిభిః కలౌ ||

అనగా యీ కలిలో బ్రాహ్మణులు శూద్రాదుల
కధ్యయనాదులు జెప్పి వారిని విశేషముగ స్తుతించి జీవించెద
రనియును,

అధియంతే తదా వేదాన్ కూద్రా ధర్మాధ్యక్షోవిదాః
యజన్తే చాశ్వమేదేన రాజాన ఘృత్రయోనయః ॥
తస్మా దాయు ర్బలం దూపం కలిం ప్రాప్య ప్రహీయతే ॥

అనగా, శూద్రులు ధర్మాధ్యక్షోవిదులై కలియం
దుదధ్యయనమును జేయుదురనియును, అశ్వమేధాది యాగము
లను జేయుదురనియును, ఇందువలన ఆయుస్సు, రూపము,
బలము, కలియందు క్షీణించుననియును జెప్పియున్నది.

అన్నానాం నియమో నాస్తి యోసీనాం చ విశేషతః
అశ్రమాణాం జనానాం చ సర్వే శ్లేష్ఠాః కలాయగే ॥

అన్నాది నియమములను, యోని నియమములును,
ఈ కలియం దుండవనియును,

రాక్షసాః కలి మాశ్రిత్య జాయన్తే బ్రహ్మయోవిషు
బ్రాహ్మణా నేవ బాధన్తే తత్రాపి శ్రోత్రియాన్ కృశాన్ ॥

కలియందు రాక్షసులు బ్రాహ్మణులుగ జనించి
కృశించియుండు బ్రాహ్మణులను, మిక్కిలి శ్రోత్రియులను
బాధించెదరనియును జెప్పియున్నది.

శ్లో॥ ఇహ సన్తో విషీదన్తి ప్రహృష్యన్తి హ్యసాధవః
కలినాదరమిక్రేణ దరేయం బాధితాధునా
తాదయన్తి ద్విజేన్ద్రాం శ్చ కూద్రా వై స్వల్పబుద్ధయః

సత్పురుషులు మిక్కిలి దుఃఖించెదరు. దుష్టులు
మిక్కిలి సంతోషించెదరు. ఈ ప్రకారముగ అధర్మమునకు
స్నేహితుడైన కలిపురుషునిచే యిప్పుడు భూమి బాధించ

బడును. సత్పురుషులగు బ్రాహ్మణశ్రేష్ఠులను అల్పబుద్ధులైన శూద్రులు కొట్టదగనియును,

శ్లో॥ ఆశ్రమా యవనై రుద్ధాస్తీర్థాని పరిత ప్రథా
దేవతాయతనా న్యత దుష్టై ర్నష్టావి భూరిశః
అత్యుగ్రభూరికర్మాణో నాస్తికా రౌరవా జనాః ॥

ఆశ్రమములన్ని యవనులచే సరికట్టబడును. తీర్థములును, సరిత్తులును, దేవాలయములును దుష్టులచే యెడిపోవును. జను లత్యంతమును ఉగ్రమగు కర్మలు కలిగి, నాస్తికులై పాపిష్ఠు లగుదురు. రాజులను పేరుబెట్టుకొనినవా రందరు పన్నుల వ్యాజ్యముచే ద్రవ్యము నపహరించెదరేగాని జనులను రక్షించునని 'హర్తారో న తు గోప్తార శ్శుల్కవ్యాజేన పార్థివాః॥' అనుటచే దెలియుచున్నది కనుక నిట్లు ఋషులు పురాణములయందు కలి నిట్లు పర్ణించి యున్నారు. అన్ని యును అట్లు జరుగుచుండుటచే ఋషి వాక్యము లబద్ధ మని చెప్పసాధ్యపడదు. పార్థివ శబ్దమునకు పరిపాలకులని యర్థము. ఇట్లు స్వల్పముగ వ్రాయబడినది. విస్తరముగ ధర్మప్రదీప మను కాశీలో అచ్చువేయబడిన గ్రంథములోను, మత్కృత వర్ణాశ్రమ ధర్మప్రదీపమును గ్రంథమునందును చాలా విస్తృతముగ వ్రాయబడియున్నది; అచ్చువేయబడును కొలది రోజులలో, గనుక విరమించినాము.

మరియు పేరుల పుస్తకములను తీసుకొని వచ్చినంత మాత్రముననే ఆ యాచార్యులను నాశ్రయించ తగదు. వంశ్యులై యాచార్య నియమమును పొందినవారినే యాశ్రయించవలయును.

శ్లో॥ వ్యాఘ్రీవ తిష్ఠతి జరా పరితర్జయన్తి
 రోగాశ్చ శత్రవ ఇవ ప్రహరన్తి దేహం
 ఆయుః పరివ్రవతి భిన్నమటా దివామౌ
 రోకస్తవా వ్యహిత మాచర తీతి చిత్రం ॥

అనగా ఇతి న్యక్తికిని వాగ్దాక్యము న్యాఘ్రమువలె
 ఇదుగో వచ్చుచున్నానని బెదిరించుచూ సమీపించుచున్నది.
 రోగములు లాటీలు తీసుకొని కొట్టడి శత్రువులవలె బాధిం
 చుచున్నవి, ఆయుస్సు చిల్లికుండయుండున్న యదకము
 వలె క్రమక్రమముగ క్షీణించుచున్నది. ఇట్లు చూచుచును,
 అనుభవించుచును అశాస్త్రీయకృత్యప్రవర్తనారూపాహితము
 నందే తాము ప్రవర్తించి యితరులను ప్రవర్తింపజేసి యధో
 గతిని పొందించుచూ పొందుచూ నుండుట యేమి చిత్ర
 మని ప్రసాదించియున్నారు.

శ్లో॥ 'ఆచార్యస్తు హరి స్సాక్షాత్' అనిడి కలక్ర
 మాగతాచార్యులను శ్లో॥ 'గురుం ప్రకాశయే ద్ధీమాన్' ॥
 అని ప్రకాశింపజేయకపోవుటయేగాక వారి గౌరవాదులను
 సహించక, అనేక జన్మార్జిత పాపవాసనావాసితకర్మపేరి
 తులై యపకారములనే చేయుచూ గురుద్రవ్యాపహరై
 యుండువారికి కలిగెడు దుఃఖ పరంపరాదులకు చింతించి
 యీ గ్రంథమును చూచియైనను తెలుసుకొని పాపభీతులై
 యకృత్యకరణ కృత్యాకరణముల వలన పశ్చాత్తపులై
 సన్మార్గరతులై భగవత్కటాక్షముచే నుజ్జీవింపవచ్చు ననే
 యభిప్రాయముచే నీ గ్రంథము వ్రాయబడెను.

పూర్వాచార్యులలో నొకరిశిష్యులకు మరియొకరు
 సమాశ్రయణమును చేసినట్లును కొంతకాలమునకు పూర్వా

చార్యులు వేంచేసినట్లును- సమాశ్రయణమును చేసినవారు-
తెలియక సమాశ్రయణమును చేసినామని విచారించినట్లును
గ్రంథములయందు కానబడుచున్నది.

శ్లో॥ మదీయ సంకర్షగణాభ్యసూయా

స్తిష్ఠంతి యేతాన్ ప్రతివైషయత్నః

దివాస్తడింభా దిననాథబింబం

పరం సపశ్యస్తు పరాభవః కః ॥

బిందు దుర్లిపి వినర్గపీఠికా

పక్షిభేద పదకృంగ భూషణం

హస్తవేగజ మబుద్ధిపూర్వకం

క్షస్తు మర్తత సమీక్ష్య నజ్జనాః ॥

పరదన పరదార ప్రవృత్తాశేషకృత్యా

విజగుణకలికాభి ర్లోక మామోదయస్తః

అవిదిత పరదోషా జ్ఞానపీయూషపూర్ణాః

కరకృత మపరాధం క్షస్తు మర్తంతి సంతః ॥

శ్రీమన్నాథకులతిలక శ్రీమ ద్రంగార్యలబ్ధ జన్మయుగశేవ

శ్రీమ త్కవివల్లభ భాష్యకారార్యానుజేన వేంకట

తాతదాసేన కృతాచార్యావరాశ్రయణాది

దుర్జయ నిర్మూలనాఖ్య గ్రంథః

స మాప్తః ॥

మ ద్ర ణ :

భా ర త ము ద్ర కౌ ల య ము,

వి జ య వా డ - 2 .

శ్రీ గోదా గ్రంథమాల

స భ్య త్వ వి వ రణ :

1. గ్రంథ ముద్రాపకులు:

గ్రంథవ్యయము సర్వము భరించువారు

2. శాశ్వత పోషకులు:

ఒకేసారి రు 116-0-0 విరాళము నిచ్చువారు

3. పోషకులు:

ప్రతి వత్సరము రు 25-0-0 ఇచ్చువారు

4. సభ్యులు:

ప్రతి వత్సరము రు 10-0-0 ఇచ్చువారు

5. అభిమానులు:

ప్రతి వత్సరము రు 5-0-0 ఇచ్చువారు

సూచన:—దాతలపేర్లు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగ

గ్రంథమున ముద్రింపబడును.

శ్రీ గోదాగ్రంథమాల ప్రథమ పుష్పము: 'అంజలి' ప్రతులు లేవు.

ద్వితీయ పుష్పము : 'త్రివేణి' 2-0-0

1 శతకోప చరిత్ర శ్రీ న. చ. కృష్ణమాచార్యులు

2 పరాంకుశ శతకము శ్రీ తి. న. చ. సంజ తిరువేంకటాచార్యులు

3 శతకోప గీతామృతము శ్రీ రాక్షస న. చ. రాఘవాచార్యులు

తృతీయ పుష్పము : భ్రమర గీతలు 1-00

మూలము : సూరదాసు.

ఆమవాదము : శ్రీ "మధురకవి"

మైలవరపు సూర్యనారాయణమూర్తి.

బాలవాఙ్మయము - ప్రథమరత్నము

మీరాబాయి : (చరిత్ర) వెల 50 నయాపైసలు

కర్త: హిందీ విద్వాన్ శ్రీ మిక్కిలి నేని సుబ్బారావు

రాబోవు గ్రంథములు :

1 నారాయణ శతకము "సంగీత సాహిత్య కళానిధి" శ్రీ నల్లాన్

చక్రవర్తుల కృష్ణమాచార్యులు

2 శ్రీ రామానుజ చరిత్ర శ్రీ కె. టి. యర్, వరసింహాచార్యులు

సాహిత్యరత్న, బాషాప్రవీణ,

ప్రతులు : కొండూరి లక్ష్మీనరసమ్మ

వ్యవస్థాపకురాలు : శ్రీగోదాగ్రంథమాల

శ్రీమన్నారాయణ పురము,

ఉల్లిపాలెం పోస్టు, దివితాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.

